

תקן דיווח כספי בינלאומי 7

מכשירים פיננסיים: גילויים

International Financial Reporting

Standard 7

Financial Instruments:

Disclosures

גרסה זו כוללת תיקונים הנובעים מתקני דיווח כספי בינלאומיים, אשר פורסמו עד 31 במאי 2016 ומועד תחילתם לא מאוחר מיום 1 בינואר 2017.

תיקונים שמועד תחילתם לאחר 1 בינואר 2017

תקן דיווח כספי בינלאומי 7 והמסמכים הנלווים אליו תוקנו על ידי:

- תקן דיווח כספי בינלאומי 9 מכשירים פיננסיים (פורסם בנובמבר 2009, באוקטובר 2010, בנובמבר 2013 וביוני 2014) (מועד תחילה 1 בינואר 2018)
 - תקן דיווח כספי בינלאומי 16 חכירות (פורסם בינואר 2016) (מועד תחילה 1 בינואר 2019)
- מועד התחילה של התיקונים הוא לאחר 1 בינואר 2017 ולכן במהדורה זו הם לא שולבו אלא נכללו בנפרד, במסגרת נספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9 ובמסגרת נספח ד לתקן דיווח כספי בינלאומי 16.

תוכן עניינים

החל
מסעיף

	מבוא*
	תקן דיווח כספי בינלאומי 7
	מכשירים פיננסיים: גילויים
1	מטרת התקן
3	תחולה
6	קבוצות של מכשירים פיננסיים ורמת גילוי
	משמעותיות של מכשירים פיננסיים למצב כספי
7	ולתוצאות פעולות
8	דוח על המצב הכספי
8	קבוצות של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות
	נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות בשווי הוגן דרך
9	רווח או הפסד
12	סיווג מחדש
13	קיוזו נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות
14	בטחונות
16	חשבון הפרשה להפסדי אשראי
	מכשירים פיננסיים מורכבים עם נגזרים משובצים
17	מרובים
18	כשלים והפרות
20	דוח על הרווח הכולל
20	פריטי הכנסה, הוצאה, רווחים או הפסדים
21	גילויים אחרים
21	מדיניות חשבונאית
22	חשבונאות גידור
25	שווי הוגן
	מהות והיקף של סיכונים הנובעים ממכשירים
31	פיננסיים
33	גילויים איכותיים
34	גילויים כמותיים
36	סיכון אשראי
37	נכסים פיננסיים בפיגור או שערכם נפגם
38	בטחונות ואמצעים אחרים לחיזוק אשראי שהתקבלו
39	סיכון נזילות
40	סיכון שוק
40	ניתוח רגישות
42	גילויים אחרים לגבי סיכון שוק

* לא תורגם לעברית

תוכן עניינים (המשך)

החל
מסעיף

א42	העברות של נכסים פיננסיים
ד42	נכסים פיננסיים שהועברו, שאינם נגרעים בשלמותם
ה42	נכסים פיננסיים שהועברו ואשר נגרעים בשלמותם
ח42	מידע משלים
43	מועד תחילה והוראות מעבר
45	ביטול תקן חשבונאות בינלאומי 30 נספחים:
	נספח א - מונחים מוגדרים
	נספח ב - הנחיות יישום
	נספח ג - תיקונים לתקני דיווח כספי בינלאומיים אחרים [†] אישור על ידי הוועדה הבינלאומית של תקן דיווח כספי בינלאומי 7 שפורסם באוגוסט 2005*
	אישור על ידי הוועדה הבינלאומית של תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 7:
	סיווג מחדש של נכסים פיננסיים (תיקונים לתקן חשבונאות בינלאומי 39 ולתקן דיווח כספי בינלאומי 7) שפורסם באוקטובר 2008*
	סיווג מחדש של נכסים פיננסיים – מועד תחילה והוראות מעבר (תיקונים לתקן חשבונאות בינלאומי 39 ולתקן דיווח כספי בינלאומי 7) שפורסם בנובמבר 2008*
	שיפור הגילויים לגבי מכשירים פיננסיים (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 7) שפורסם במרס 2009*
	גילויים-העברות של נכסים פיננסיים שפורסם באוקטובר 2010*
	גילויים-קיוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 7) שפורסם בדצמבר 2011*
	בסיס למסקנות*
	דעות מנוגדות*
	נספח
	תיקונים לבסיס למסקנות של תקני דיווח כספי בינלאומיים אחרים*
	הנחיות ביצוע*
	נספח
	תיקונים להנחיות לתקני דיווח כספי בינלאומיים אחרים*
	* לא תורגם לעברית

[†] בספר זה שולבו התיקונים לתקני דיווח כספי בינלאומיים הנובעים מנספח זה בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים הרלוונטיים.

תקן דיווח כספי בינלאומי 7 מכשירים פיננסיים: גילויים

תקן דיווח כספי בינלאומי 7 מכשירים פיננסיים: גילויים (IFRS 7) מפורט בסעיפים 1-45 ובנספחים א-ג. כל הסעיפים בתקן מחייבים באותה מידה. הוראות התקן, המובאות באותיות מודגשות, מייצגות את העקרונות העיקריים של התקן. מונחים המוגדרים בנספח א מופיעים באותיות מוטות בפעם הראשונה בה הם מופיעים בתקן. הגדרות של מונחים אחרים מובאות במילון המונחים לתקני דיווח כספי בינלאומיים. יש לקרוא את תקן דיווח כספי בינלאומי 7 בהקשר למטרת התקן ולבסיס למסקנות, להקדמה לתקני דיווח כספי בינלאומיים ולמסגרת המושגית לדיווח כספי. תקן חשבונאות בינלאומי 8 מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, מספק בסיס לבחירה ויישום של מדיניות חשבונאית בהעדר הנחיות מפורשות.

מטרת התקן

1. מטרת התקן היא לדרוש מישויות לספק גילויים בדוחותיהן הכספיים שיאפשרו למשתמשים להעריך:
 - (א) את המשמעותיות של מכשירים פיננסיים למצב הכספי של הישות ולתוצאות פעולותיה; וכן
 - (ב) את מהות והיקף הסיכונים הנובעים ממכשירים פיננסיים שאליהם הישות חשופה במהלך התקופה ובסוף תקופת הדיווח, ואת האופן בו הישות מנהלת סיכונים אלה.
2. העקרונות בתקן זה משלימים את העקרונות להכרה, למדידה ולהצגה של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות בתקן חשבונאות בינלאומי 32 מכשירים פיננסיים: הצגה ובתקן חשבונאות בינלאומי 39 מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה.

תחולה

3. תקן זה ייושם על ידי כל הישויות לכל הסוגים של מכשירים פיננסיים, למעט:
 - (א) אותן זכויות בחברות בנות, בחברות כלולות או בעסקאות משותפות אשר מטופלות בהתאם לתקן דיווח כספי בינלאומי 10 דוחות כספיים מאוחדים, לתקן חשבונאות בינלאומי 27 דוחות כספיים נפרדים או לתקן חשבונאות בינלאומי 28 השקעות בחברות כלולות ובעסקאות משותפות. אולם, במקרים מסוימים, תקן דיווח כספי בינלאומי 10,

תקן חשבונאות בינלאומי 27 או תקן חשבונאות בינלאומי 28 דורשים או מתירים לישות לטפל בזכויות בחברה בת, בחברה כלולה או בעסקה משותפת תוך שימוש בתקן חשבונאות בינלאומי 39; במקרים אלה, ישויות יישמו את דרישות תקן זה ולגבי אותן זכויות הנמדדות בשווי הוגן, את הדרישות של תקן דיווח כספי בינלאומי 13 *מדידת שווי הוגן*. ישויות יישמו תקן זה גם לכל הנגזרים הקשורים לזכויות בחברות בנות, חברות כלולות או עסקאות משותפות, אלא אם הנגזרים מקיימים את הגדרת מכשיר הוני בתקן חשבונאות בינלאומי 32.

(ב) זכויות ומחויבויות של מעסיקים הנובעות מתוכניות הטבת עובד, שעליהן חל תקן חשבונאות בינלאומי 19 *הטבות עובד*.

(ג) [בוטל]

(ד) חוזי ביטוח כהגדרתם בתקן דיווח כספי בינלאומי 4 *חוזי ביטוח*. אולם, תקן זה חל על נגזרים המשובצים בחוזי ביטוח, אם תקן חשבונאות בינלאומי 39 דורש מהישות לטפל בהם כנפרד. זאת ועוד, מנפיק יישם תקן זה לגבי *חוזי ערבות פיננסית*, אם המנפיק מיישם תקן חשבונאות בינלאומי 39 להכרה ולמדידה של החוזים, אך תיישם תקן דיווח כספי בינלאומי 4 אם המנפיק בוחר, בהתאם לסעיף 4(ד) לתקן דיווח כספי בינלאומי 4 ליישם תקן דיווח כספי בינלאומי 4 להכרה ולמדידה של חוזים אלה.

(ה) מכשירים פיננסיים, חוזים ומחויבויות בעסקאות תשלום מבוסס מניות שתקן דיווח כספי בינלאומי 2 *תשלום מבוסס מניות* חל עליהם, למעט שתקן זה חל על חוזים שבתחולת סעיפים 5-7 לתקן חשבונאות בינלאומי 39.

(ו) מכשירים אשר יש דרישה לסווגם כמכשירים הוניים בהתאם לסעיפים 16א ו-16ב או סעיפים 16ג ו-16ד לתקן חשבונאות בינלאומי 32.

4. תקן זה חל על מכשירים פיננסיים שהוכרו ועל מכשירים פיננסיים שלא הוכרו. מכשירים פיננסיים שהוכרו כוללים נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות שבתחולת תקן חשבונאות בינלאומי 39. מכשירים פיננסיים שלא הוכרו כוללים מכשירים פיננסיים מסוימים, שלמרות שאינם בתחולת תקן חשבונאות בינלאומי 39, הם בתחולת תקן זה (כמו מחויבויות מסוימות למתן אשראי).

5. תקן זה ייושם לגבי חוזים לרכוש או למכור פריט לא פיננסי שבתחולת תקן חשבונאות בינלאומי 39 (ראה סעיפים 5-7 לתקן חשבונאות בינלאומי 39).

א.5. [סעיף זה נוסף כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיף לא נוסף במהדורה זו. הסעיף נכלל בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.]

קבוצות של מכשירים פיננסיים ורמת גילוי

6. כאשר תקן זה דורש גילויים לפי קבוצות מכשירים פיננסיים, ישות תקבץ מכשירים פיננסיים לקבוצות ההולמות את מהות המידע שניתן לו גילוי ושמביאות בחשבון את המאפיינים של מכשירים פיננסיים אלה. ישות צריכה לתת מידע מספיק כדי לאפשר התאמה לסעיפים המוצגים בדוח על המצב הכספי.

משמעותיות של מכשירים פיננסיים למצב כספי ולתוצאות פעולות

7. ישות תיתן גילוי למידע שיאפשר למשתמשים בדוחותיה הכספיים להעריך את המשמעותיות של מכשירים פיננסיים למצבה הכספי ולתוצאות פעולותיה.

דוח על המצב הכספי

קבוצות של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

8. יש לתת גילוי לערכים בספרים של כל אחת מהקבוצות הבאות, כהגדרתן בתקן חשבונאות בינלאומי 39, בדוח על המצב הכספי או בביאורים:

(א) נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, תוך הצגה בנפרד (i) נכסים פיננסיים שיועדו ככאלה בעת ההכרה לראשונה וכן (ii) נכסים פיננסיים המסווגים כמוחזקים למסחר בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 39;

(ב) השקעות מוחזקות לפדיון;

(ג) הלוואות וחייבים;

(ד) נכסים פיננסיים זמינים למכירה;

(ה) התחייבויות פיננסיות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, תוך הצגה בנפרד (i) התחייבויות פיננסיות שיועדו ככאלה בעת ההכרה לראשונה וכן (ii) התחייבויות פיננסיות המסווגות כמוחזקות למסחר בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 39; וכן

(ו) התחייבויות פיננסיות הנמדדות בעלות מופחתת.

נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

9. אם הישות ייעדה הלוואה או חייב (או קבוצה של הלוואות או חייבים) בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, עליה לתת גילוי:

(א) לחשיפה המירבית לסיכון אשראי (ראה סעיף 36(א)) של ההלוואה או החייב (או קבוצה של הלוואות או חייבים) בסוף תקופת הדיווח.

(ב) לסכום שבו נגזרי אשראי קשורים כלשהם או מכשירים דומים מצמצמים את אותה חשיפה מירבית לסיכון אשראי.

(ג) לסכום השינוי, במהלך התקופה ובמצטבר, בשווי ההוגן של ההלוואה או החייב (או קבוצה של הלוואות או חייבים) שניתן לייחס לשינויים בסיכון האשראי של הנכס הפיננסי שנקבע:

(i) כסכום השינוי בשווי ההוגן שלא ניתן לייחס לשינויים בתנאי שוק שיוצרים סיכון שוק; או

(ii) באמצעות שימוש בשיטה אלטרנטיבית, שהישות מאמינה כי היא מציגה נאמנה יותר את סכום השינוי בשווי ההוגן, שניתן לייחס לשינויים בסיכון האשראי של הנכס.

שינויים בתנאי שוק שיוצרים סיכון שוק כוללים שינויים בשיעור ריבית (עוגן) נצפה, מחיר סחורת יסוד, שער חליפין של מטבע חוץ או מדד מחירים או שיעורים.

(ד) לסכום השינוי בשווי ההוגן של נגזרי אשראי קשורים כלשהם או מכשירים דומים, שהתרחש במהלך התקופה ובמצטבר, מאז שההלוואה או החייב יועדו.

10. אם הישות ייעדה התחייבות פיננסית כשווי הוגן דרך רווח או הפסד בהתאם לסעיף 9 לתקן חשבונאות בינלאומי 39, עליה לתת גילוי:

(א) לסכום השינוי, במהלך התקופה ובמצטבר, בשווי ההוגן של ההתחייבות הפיננסית, שניתן לייחס, לשינויים בסיכון האשראי של אותה ההתחייבות אשר ייקבע:

(i) כסכום השינוי בשווייה ההוגן שלא ניתן לייחס לשינויים בתנאי שוק שיוצרים סיכון שוק (ראה נספח ב, סעיף 4ב); או

(ii) באמצעות שימוש בשיטה אלטרנטיבית, שהישות מאמינה כי היא מציגה נאמנה יותר את סכום השינוי בשווייה ההוגן שניתן לייחס לשינויים בסיכון האשראי של ההתחייבות.

שינויים בתנאי שוק שיוצרים סיכון שוק כוללים שינויים בשיעור ריבית עוגן, במחיר מכשיר פיננסי של ישות אחרת, במחיר סחורת יסוד, בשער חליפין של מטבע חוץ או במדד מחירים או שיעורים. לגבי חוזים שכוללים מאפיין הצמדה, שינויים בתנאי שוק כוללים שינויים בביצועים של קרן השקעה פנימית או חיצונית (internal or external investment fund) המתייחסת.

(ב) להפרש בין ערכה בספרים של ההתחייבות הפיננסית לבין הסכום שהישות תידרש לשלם בהתאם לחוזה במועד הפירעון למחזיק במחויבות.

10א. [סעיף זה נוסף כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיף לא נוסף במהדורה זו. הסעיף נכלל בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.]

11. הישות תיתן גם גילוי:

(א) לשיטות ששימשו על מנת לציית לדרישות בסעיף 9(ג) ו-10(א).

(ב) אם הישות מאמינה כי הגילוי שהיא נתנה על מנת לציית לדרישות בסעיפים 9(ג) ו-10(א), אינו מציג נאמנה את השינוי בשווייה ההוגן של הנכס הפיננסי או ההתחייבות הפיננסית, שניתן לייחס לשינוי בסיכון אשראי שלה, יש לתת גילוי לסיבות שהביאו למסקנה זו והגורמים הרלוונטיים לדעתה.

11-א11. [סעיפים אלה נוספו כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיפים לא נוספו במהדורה זו. הסעיפים נכללים בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.]

סיווג מחדש

12. אם הישות סיווגה מחדש נכס פיננסי (בהתאם לסעיפים 51-54 לתקן חשבונאות בינלאומי 39) כנכס הנמדד:

(א) בעלות או בעלות מופחתת, במקום בשווי הוגן; או

(ב) בשווי הוגן, במקום בעלות או בעלות מופחתת,

עליה לתת גילוי לסכום שסווג מחדש לכל אחת מהקבוצות ומכל אחת מהקבוצות והסיבה לסיווג מחדש זה.

12.אם ישות סיווגה מחדש נכס פיננסי מקבוצת שווי הוגן דרך רווח או הפסד בהתאם לסעיפים 50 ב או 50 ד לתקן חשבונאות בינלאומי 39 או מקבוצת זמין למכירה בהתאם לסעיף 50ה לתקן חשבונאות בינלאומי 39, עליה לתת גילוי:

(א) לסכום שסווג מחדש אל כל קבוצה ומחוצה לה;

(ב) לגבי כל תקופת דיווח עד הגריעה, הערכים בספרים ושוויים ההוגן של כל הנכסים הפיננסיים שסווגו מחדש בתקופת הדיווח השוטפת ובתקופות דיווח קודמות;

(ג) אם נכס פיננסי סווג מחדש בהתאם לסעיף 50ב, המצב הנדיר, והעובדות והנסיבות שמצביעות על כך שהמצב הוא נדיר;

(ד) לגבי תקופת הדיווח שבה הנכס הפיננסי סווג מחדש, הרווח או הפסד הנובעים משינויי שווי הוגן של הנכס הפיננסי שהוכרו ברווח או הפסד או ברווח כולל אחר באותה תקופת דיווח ובתקופת דיווח קודמת;

(ה) לגבי כל תקופת דיווח שלאחר הסיווג מחדש (כולל תקופת הדיווח שבה הנכס הפיננסי סווג מחדש) עד לגריעה של הנכס הפיננסי, הרווח או הפסד הנובעים משינויי שווי הוגן שהיו מוכרים ברווח או הפסד או ברווח כולל אחר אם הנכס הפיננסי לא היה מסווג מחדש, וכן הרווח, ההפסד, ההכנסה וההוצאה שהוכרו ברווח או הפסד; וכן

(ו) שיעור הריבית האפקטיבי ואומדני הסכומים של תזרימי המזומנים שישות מצפה להשיב, במועד הסיווג מחדש של הנכס הפיננסי.

112-ב-12. [סעיפים אלה נוספו כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיפים לא נוספו במהדורה זו. הסעיפים נכללים בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.]

13. [בוטל].

קיצוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

13. א13. הגילויים בסעיפים 13-ב-13 מוסיפים על דרישות הגילוי האחרות בתקן זה ונדרשים לכל המכשירים הפיננסיים שהוכרו שמקוזזים בהתאם לסעיף 42 לתקן חשבונאות בינלאומי 32. גילויים אלה חלים גם על מכשירים פיננסיים שהוכרו אשר כפופים להסדר מסגרת להתחשבות נטו או להסכם דומה, הניתנים לאכיפה, ללא קשר אם הם מקוזזים בהתאם לסעיף 42 לתקן חשבונאות בינלאומי 32.

13. ב13. ישות תיתן גילוי למידע שיאפשר למשתמשים בדוחותיה הכספיים להעריך את ההשפעה או את ההשפעה הפוטנציאלית של הסדרים להתחשבות נטו על המצב הכספי של הישות. מידע זה כולל את ההשפעה או את ההשפעה הפוטנציאלית של זכויות הקיזוז שמיוחסות לנכסים הפיננסיים שהוכרו ולהתחייבויות הפיננסיות שהוכרו של הישות, שבתחולת סעיף 13.א.

13. ג13. כדי לקיים את המטרה בסעיף 13.ב, ישות תיתן גילוי, בסוף תקופת הדיווח, למידע הכמותי שלהלן בנפרד לגבי מכשירים פיננסיים שהוכרו ולגבי התחייבויות פיננסיות שהוכרו אשר בתחולת סעיף 13.א:

(א) הסכומים ברוטו של אותם נכסים פיננסיים שהוכרו ואותן התחייבויות פיננסיות שהוכרו;

(ב) הסכומים שמקוזזים בהתאם לקריטריונים בסעיף 42 לתקן חשבונאות בינלאומי 32 בעת קביעת הסכומים נטו המוצגים בדוח על המצב הכספי;

(ג) הסכומים נטו המוצגים בדוח על המצב הכספי;

(ד) הסכומים שכפופים להסדר מסגרת להתחשבנות נטו או להסכם דומה, הניתנים לאכיפה, שאחרת אינם נכללים בסעיף 13(ג), כולל:

(i) סכומים המתייחסים למכשירים פיננסיים שהוכרו שאינם מקיימים את הקריטריונים לקיזוז, או את חלק מהקריטריונים לקיזוז, בסעיף 42 לתקן חשבונאות בינלאומי 32; וכן

(ii) סכומים המתייחסים לבטחונות פיננסיים (כולל מזומנים המשמשים כבטחונות); וכן

(ה) הסכום נטו לאחר ניכוי הסכומים ב-(ד) מהסכומים ב-(ג) לעיל.

המידע הנדרש על ידי סעיף זה יוצג בפורמט של טבלה, בנפרד עבור נכסים פיננסיים ועבור התחייבויות פיננסיות, אלא אם פורמט אחר מתאים יותר.

113. הסכום הכולל שניתן לגביו גילוי בהתאם לסעיף 13(ד) למכשיר יוגבל לסכום בסעיף 13(ג) עבור אותו מכשיר.

113. ישות תכלול תיאור בגילויים של זכויות הקיזוז המיוחסות לנכסים הפיננסיים שהוכרו ולהתחייבויות הפיננסיות שהוכרו של הישות, אשר כפופים להסדרי מסגרת להתחשבנות נטו ולהסכמים דומים, הניתנים לאכיפה אשר ניתן לגביהם גילוי בהתאם לסעיף 13(ד), כולל המהות של אותן זכויות.

113. אם ניתן גילוי למידע הנדרש על ידי סעיפים 13-ב-13 ביותר מביאור אחד לדוחות הכספיים, ישות תבצע הפניות צולבות בין אותם ביאורים.

בטחונות

14. ישות תיתן גילוי:

(א) לערך בספרים של נכסים פיננסיים שהיא שיעבדה כבטחונות להתחייבויות או להתחייבויות תלויות, לרבות סכומים שהיא סיווגה מחדש בהתאם לסעיף 37(א) לתקן חשבונאות בינלאומי 39; וכן

(ב) לתנאים המתייחסים לשעבודים שלה.

15. כאשר ישות מחזיקה בטחונות (נכסים פיננסיים ולא פיננסיים) ורשאית למכור או לשעבד מחדש את הבטחונות גם בהיעדר כשל במחויבויות של בעל הבטחונות, היא תיתן גילוי:

(א) לשווי ההוגן של הבטחונות המוחזקים;

(ב) לשווי ההוגן של בטחונות כאלה שנמכרו או ששועבדו מחדש ואם לישות יש מחויבות להחזירם; וכן

(ג) לתנאים הקשורים לשימוש הישות בבטחונות.

חשבון הפרשה להפסדי אשראי

16. כאשר ערכם של נכסים פיננסיים נפגם כתוצאה מהפסדי אשראי והישות רושמת את ההפרשה בחשבון נפרד (לדוגמה, חשבון הפרשה המשמש לרישום ירידות ערך ספציפיות או חשבון דומה המשמש לרישום ירידת ערך משותפת של נכסים) במקום להפחית במישרין את ערכו בספרים של הנכס, היא תיתן גילוי להתאמת שינויים באותו חשבון במהלך התקופה עבור כל אחת מהקבוצות של נכסים פיננסיים.

16א. [סעיף זה נוסף כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיף לא נוסף במהדורה זו. הסעיף נכלל בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.]

מכשירים פיננסיים מורכבים עם נגזרים משובצים מרובים

17. אם ישות הנפיקה מכשיר שכולל רכיב התחייבותי ורכיב הוני (ראה סעיף 28 לתקן חשבונאות בינלאומי 32) והמכשיר כולל נגזרים משובצים מרובים ששוויים תלוי אחד בשני (כמו מכשיר התחייבותי ניתן להמרה עם זכות לפירעון מוקדם על ידי המנפיק), הישות תיתן גילוי לקיום מאפיינים אלה.

כשלים והפרות

18. לגבי הלוואות לפירעון (*loans payable*) המוכרות בסוף תקופת הדיווח, ישות תיתן גילוי:

(א) לפרטים על כשלים כלשהם במהלך התקופה בתנאי קרן, ריבית, קרן לפדיון חוב (*sinking fund*) או תנאי הפדיון של הלוואות לפירעון אלה.

(ב) לערכן בספרים בסוף תקופת הדיווח של ההלוואות לפירעון שחל בהן כשל; וכן

(ג) לעובדה אם כשל בא על תיקונו, או אם תנאי ההלוואות לפירעון נקבעו מחדש (renegotiated), לפני שהדוחות הכספיים אושרו לפרסום.

19. אם, במהלך התקופה, היו הפרות בתנאים של הסכם הלוואה, למעט אלה המתוארות בסעיף 18, ישות תיתן גילוי לאותו מידע כפי שנדרש לפי סעיף 18, אם הפרות אלה אפשרו למלווה לדרוש האצת תשלומים (אלא אם ההפרות באו על תיקונו או אם תנאי ההלוואה נקבעו מחדש בסוף תקופת הדיווח או לפנייה).

דוח על הרווח הכולל

פריטי הכנסה, הוצאה, רווחים או הפסדים

20. ישות תיתן גילוי לפריטים הבאים של הכנסה, הוצאה, רווחים או הפסדים בדוח על הרווח הכולל או בביאורים:

(א) רווחים נטו או הפסדים נטו בגין:

(i) נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, תוך הצגה בנפרד של רווחים או הפסדים נטו בגין נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות שיועדו ככאלה בעת ההכרה לראשונה ובגין נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות שמסווגים כמוחזקים למסחר בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 39;

(ii) נכסים פיננסיים זמינים למכירה, תוך הצגה בנפרד של הסכום של הרווח או ההפסד שהוכר ברווח כולל אחר במהלך התקופה והסכום שהועבר מההון והוכר ברווח או הפסד לתקופה;

(iii) השקעות מוחזקות לפדיון;

(iv) הלוואות וחייבים; וכן

(v) התחייבויות פיננסיות הנמדדות בעלות מופחתת.

- (ב) סך הכנסת ריבית וסך הוצאת ריבית (המחושבות באמצעות שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית) לגבי נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות שאינם בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ;
- (ג) הכנסות והוצאות מעמלות (למעט סכומים הנכללים בקביעת שיעור הריבית האפקטיבי) הנובעות :
- (i) מנכסים פיננסיים ומהתחייבויות פיננסיות שאינם בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ; וכן
- (ii) מפעילויות נאמנות (trust and other fiduciary activities) שבאות לידי ביטוי בהחזקה או בהשקעה של נכסים לטובת יחידים, נאמנויות, תוכניות הטבה לאחר פרישה ומוסדות אחרים ;
- (ד) הכנסת ריבית בגין נכסים פיננסיים שערכם נפגם, שנצברה בהתאם לסעיף 93א להנחיות ליישום לתקן חשבונאות בינלאומי 39 ;
- (ה) הסכום של הפסד מירידת ערך כלשהו לגבי כל אחת מהקבוצות של נכסים פיננסיים.

20א. [סעיף זה נוסף כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיף לא נוסף במהדורה זו. הסעיף נכלל בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.]

גילויים אחרים

מדיניות חשבונאית

21. בהתאם לסעיף 117 לתקן חשבונאות בינלאומי 1 הצגת דוחות כספיים (כפי שעודכן בשנת 2007), ישות נותנת גילוי למדיניות החשבונאית המשמעותית שלה הכולל את בסיס (או בסיסי) המדידה ששימש (ששימשו) להכנת הדוחות הכספיים ולמדיניות חשבונאית נוספת ששימשה שהיא רלוונטית להבנת הדוחות הכספיים.

חשבונאות גידור

21א-21ד. [סעיפים אלה נוספו כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיפים לא נוספו במהדורה זו. הסעיפים נכללים בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.]

22. ישות תיתן גילוי לפרטים הבאים בנפרד לגבי כל אחד מסוגי הגידור המתוארים בתקן חשבונאות בינלאומי 39 (כלומר, גידורי שווי הוגן, גידורי תזרים מזומנים וגידורי השקעות נטו בפעילויות חוץ):

- (א) תיאור של כל אחד מסוגי הגידור;
- (ב) תיאור המכשירים הפיננסיים שיועדו כמכשירים מגדרים ושוויים ההוגן בסוף תקופת הדיווח; וכן
- (ג) מהות הסיכונים המגודרים.

22-א22. [סעיפים אלה נוספו כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיפים לא נוספו במהדורה זו. הסעיפים נכללים בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.]

23. לגבי גידורי תזרים מזומנים, ישות תיתן גילוי:

- (א) לתקופות בהן תזרימי המזומנים חזויים להתרחש ומתי הם חזויים להשפיע על רווח או הפסד;
- (ב) לתיאור של עסקה חזויה כלשהי, שלגביה נעשה שימוש קודם לכן בחשבונאות גידור, אך שאינה חזויה עוד להתרחש;
- (ג) לסכום שהוכר ברווח כולל אחר במהלך התקופה;
- (ד) לסכום שהועבר מההון ונכלל ברווח או הפסד לתקופה, תוך הצגה של הסכום שנכלל בכל סעיף בדוח על הרווח הכולל; וכן
- (ה) לסכום שהועבר מההון במהלך התקופה ונכלל בעלות הראשונית או בערך בספרים אחר של נכס לא פיננסי או התחייבות לא פיננסית, שרכישתם או התהוותם גודרו כעסקה חזויה הצפויה ברמה גבוהה (highly probable).

23-א23. [סעיפים אלה נוספו כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיפים לא נוספו במהדורה זו. הסעיפים נכללים בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.]

24. ישות תיתן גילוי בנפרד :

(א) במקרה של גידורי שווי הוגן, לגבי רווחים או הפסדים :

(i) בגין המכשיר המגדר ; וכן

(ii) בגין הפריט המגודר שניתן לייחס לסיכון המגודר.

(ב) לגבי חוסר האפקטיביות, שהוכר ברווח או הפסד, הנובע מגידורי תזרים מזומנים.

(ג) לגבי חוסר האפקטיביות, שהוכר ברווח או הפסד, הנובע מגידורי השקעות נטו בפעילויות חוץ.

א-24. [סעיפים אלה נוספו כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיפים לא נוספו במהדורה זו. הסעיפים נכללים בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.]

שווי הוגן

25. למעט כמפורט בסעיף 29, לגבי כל אחת מהקבוצות של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות (ראה סעיף 6), ישות תיתן גילוי לשווי ההוגן של אותה קבוצה של נכסים והתחייבויות באופן שמאפשר להשוותו לערכה בספרים.

26. בעת מתן גילוי לשווי הוגן, ישות תקבץ נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות לקבוצות, אך תקוזז ביניהם רק במידה שערכם בספרים מקוזז בדוח על המצב הכספי.

27-27ב. [בוטלו]

28. במקרים אחדים, ישות אינה מכירה ברווח או בהפסד בהכרה לראשונה של נכס פיננסי או של התחייבות פיננסית מאחר שהשווי ההוגן אינו נתמך על ידי מחיר מצוטט בשוק פעיל עבור נכס זהה או התחייבות זהה (כלומר נתון רמה 1) וגם אינו מבוסס על טכניקת הערכה שמשמשת רק בנתונים של שווקים שניתנים לצפייה (ראה סעיף א76 לתקן חשבונאות בינלאומי 39). במקרים כאלה, הישות תיתן גילוי לפי קבוצות של נכס פיננסי או התחייבות פיננסית :

(א) למדיניות החשבונאית שלה להכרה ברווח או הפסד בהפרש בין השווי ההוגן בהכרה לראשונה לבין מחיר העסקה על מנת

לשקף שינוי בגורמים (כולל זמן) שמשותפים בשוק היו מביאים בחשבון בעת המחרת הנכס או ההתחייבות (ראה סעיף א76(ב) לתקן חשבונאות בינלאומי 39).

(ב) להפרש המצרפי שעדיין לא הוכר ברווח או הפסד נכון לתחילת התקופה ולסופה ולהתאמה של שינויים ביתרת הפרש זה.

(ג) מדוע הישות הגיעה למסקנה שמחיר העסקה לא היה הראייה הטובה ביותר לשווי הוגן, כולל תיאור של הראייה שתומכת בשווי ההוגן.

29. גילויים לשווי הוגן אינם נדרשים :

(א) כאשר הערך בספרים מהווה קירוב סביר לשווי הוגן, לדוגמה, עבור מכשירים פיננסיים כמו לקוחות וספקים לזמן קצר ;

(ב) עבור השקעה במכשירים הוניים שאין להם מחיר מצוטט בשוק פעיל למכשיר זהה (כלומר, נתון רמה 1) או נגזרים הצמודים למכשירים הוניים כאלה, שנמדדים בעלות בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 39, משום שהשווי ההוגן אינו ניתן למדידה בדרך אחרת באופן מהימן ; או

(ג) עבור חוזה הכולל מאפיין השתתפות לפי שיקול דעת (כמפורט בתקן דיווח כספי בינלאומי 4), אם השווי ההוגן של אותו מאפיין לא ניתן למדידה באופן מהימן.

30. במצבים המפורטים בסעיף 29(ב) ו-ג), ישות תיתן גילוי למידע שיעזור למשתמשים בדוחות הכספיים לקבל החלטות עצמאיות לגבי ההיקף של הפרשים אפשריים בין הערך בספרים של אותם נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות לבין שוויים ההוגן, כולל :

(א) העובדה שלא ניתן גילוי למידע לגבי שווי הוגן עבור מכשירים אלה, משום ששוויים ההוגן לא ניתן למדידה באופן מהימן ;

(ב) תיאור המכשירים הפיננסיים, ערכם בספרים והסבר מדוע השווי ההוגן לא ניתן למדידה באופן מהימן ;

(ג) מידע לגבי השוק של מכשירים אלה ;

(ד) מידע לגבי העובדה אם הישות מתכוונת לממש את המכשירים הפיננסיים והאופן בו היא מתכוונת לעשות זאת; וכן

(ה) אם נגרעים מכשירים פיננסיים, ששוויים ההוגן לא ניתן היה למדידה באופן מהימן קודם לכן, יש לתת גילוי לעובדה זו, לערכם בספרים במועד הגריעה ולסכום הרווח או ההפסד שהוכר.

מהות והיקף של סיכונים הנובעים ממכשירים פיננסיים

31. ישות תיתן גילוי שמאפשר למשתמשים בדוחותיה הכספיים להעריך את המהות וההיקף של סיכונים הנובעים ממכשירים פיננסיים שהישות חשופה אליהם בסוף תקופת הדיווח.

32. הגילויים הנדרשים לפי סעיפים 33-42 מתמקדים בסיכונים שנובעים ממכשירים פיננסיים ובאופן שהם מנוהלים. סיכונים אלה, בדרך כלל, כוללים, בין היתר, סיכון אשראי, סיכון נזילות וסיכון שוק.

32א. מתן גילויים איכותיים בהקשר של גילויים כמותיים מאפשר למשתמשים לחבר גילויים קשורים ולכן יוצר תמונה כוללת של המהות וההיקף של סיכונים הנובעים ממכשירים פיננסיים. החיבור בין גילויים איכותיים לגילויים כמותיים תורם לגילוי מידע באופן שמאפשר טוב יותר למשתמשים להעריך את חשיפת הישות לסיכונים.

גילויים איכותיים

33. לגבי כל סוג של סיכון הנובע ממכשירים פיננסיים, ישות תיתן גילוי:

- (א) לחשיפות לסיכון וכיצד הן נוצרות;
- (ב) למטרות, מדיניות ותהליכים שלה לניהול הסיכון והשיטות ששימשו למדידת הסיכון; וכן
- (ג) לשינויים כלשהם ב- (א) או ב- (ב) מהתקופות הקודמות.

גילויים כמותיים

34. לגבי כל סוג של סיכון הנובע ממכשירים פיננסיים, ישות תיתן גילוי:

(א) לתמצית נתונים כמותיים אודות חשיפתה לאותו סיכון בסוף תקופת הדיווח. גילויים אלה צריכים להיות מבוססים על המידע שהוכן לצרכים פנימיים לאנשי מפתח בהנהלה של הישות (כהגדרתם בתקן חשבונאות בינלאומי 24 גילויים בהקשר לצד קשור), לדוגמה, דירקטוריון או מנהל עסקים ראשי של הישות.

(ב) לגילויים הנדרשים לפי סעיפים 36-42, במידה והם אינם ניתנים בהתאם ל-(א).

(ג) לריכוזי סיכון, אם הם אינם ברורים מהגילויים שניתנו בהתאם ל-(א) או ל-(ב).

35. אם המידע הכמותי, שניתן לו גילוי לגבי סוף תקופת הדיווח, לא מייצג את חשיפתה של הישות לסיכון במהלך התקופה, ישות תספק מידע נוסף שיהווה מצג טוב יותר.

35-א-35ד. [סעיפים אלה נוספו כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיפים לא נוספו במהדורה זו. הסעיפים נכללים בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.]

סיכון אשראי

36. ישות תיתן גילוי לפי קבוצות של מכשירים פיננסיים:

(א) לסכום המייצג באופן הטוב ביותר את החשיפה המירבית לסיכון אשראי בסוף תקופת הדיווח, מבלי להביא בחשבון בטחונות כלשהם המוחזקים או אמצעים אחרים לחיזוק אשראי (לדוגמה, הסכמי התחשבות נטו שאינם כשירים לקיזוז בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 32); גילוי זה אינו נדרש עבור מכשירים פיננסיים שערכם בספרים מייצג באופן הטוב ביותר את החשיפה המירבית לסיכון אשראי.

(ב) לתיאור של בטחונות מוחזקים ושל אמצעים אחרים לחיזוק אשראי והשפעתם הכספית (לדוגמה, כימות המידה שבה בטחונות ואמצעים אחרים לחיזוק אשראי מצמצמים סיכון אשראי) בהקשר של הסכום שמייצג באופן הטוב ביותר את

החשיפה המירבית לסיכון אשראי (בין אם ניתן לו גילוי בהתאם ל- (א) ובין אם הוא מיוצג על ידי הערך בספרים של המכשיר הפיננסי).

(ג) למידע לגבי איכות האשראי של נכסים פיננסיים שאינם בפיגור ושערכם לא נפגם.

(ד) [בוטל]

נכסים פיננסיים בפיגור או שערכם נפגם

37. ישות תיתן גילוי לפי קבוצות של נכסים פיננסיים :

(א) לניתוח הגיול של נכסים פיננסיים שבפיגור בסוף תקופת הדיווח, אך ערכם לא נפגם ; וכן

(ב) לניתוח נכסים פיננסיים שנקבע ספציפית כי ערכם נפגם בסוף תקופת הדיווח, לרבות הגורמים שישות בחנה בקביעה שערכם נפגם ;

(ג) [בוטל]

בטחונות ואמצעים אחרים לחיזוק אשראי שהתקבלו

38. כאשר ישות מקבלת נכסים פיננסיים או לא פיננסיים במהלך התקופה על ידי קבלת חזקה על בטחונות שהיא מחזיקה או משתמשת באמצעים אחרים לחיזוק אשראי (לדוגמה, ערבויות), ונכסים כאלה מקיימים את הקריטריונים להכרה בתקני דיווח כספי בינלאומיים אחרים, ישות תיתן גילוי לגבי נכסים כאמור המוחזקים במועד הדיווח :

(א) למהות ולערכם בספרים של הנכסים ; וכן

(ב) כאשר הנכסים אינם ניתנים להמרה למזומן בנקל, למדיניות שלה למימוש נכסים כאלה או לשימוש בהם בפעילויותיה.

סיכון נזילות

39. ישות תיתן גילוי :

(א) לניתוח מועדי פירעון לגבי התחייבויות פיננסיות לא נגזרות (כולל חוזי ערבות פיננסית שהונפקו) אשר מציג את מועדי הפירעון החוזיים שנותרו.

(ב) לניתוח מועדי פירעון של התחייבויות פיננסיות נגזרות. ניתוח מועדי הפירעון יכלול את מועדי הפירעון החוזיים שנותרו עבור אותן התחייבויות פיננסיות נגזרות שלגביהן מועדי הפירעון חיוניים להבנת העיתוי של תזרימי המזומנים (ראה סעיף ב111).

(ג) לתיאור האופן בו היא מנהלת את סיכון הנזילות הגלום ב- (א) וב- (ב).

סיכון שוק

ניתוח רגישות

40. אלא אם ישות עומדת בהוראות סעיף 41, היא תיתן גילוי:

(א) לניתוח רגישות לגבי כל אחד מהסוגים של סיכון שוק שאליהם הישות חשופה בסוף תקופת הדיווח, תוך הצגת האופן בו הרווח או הפסד וההון היו מושפעים על ידי שינויים שהיו אפשריים באופן סביר (reasonably possible) במשתנה הסיכון הרלוונטי, באותו מועד;

(ב) לשיטות ולהנחות ששימשו בהכנת ניתוח הרגישות; וכן

(ג) לשינויים מהתקופות הקודמות בשיטות ובהנחות ששימשו ולסיבות לשינויים כאלה.

41. אם ישות מכינה ניתוח רגישות, כמו ערך בסיכון (value-at-risk), שמשקף תלות הדדית בין משתני סיכון (לדוגמה, שיעורי ריבית ושערי חליפין) ומשתמשת בו על מנת לנהל סיכונים פיננסיים, היא יכולה להשתמש בניתוח רגישות זה במקום הניתוח המפורט בסעיף 40. הישות צריכה לתת גילוי גם:

(א) להסבר השיטה ששימשה להכנת ניתוח רגישות כזה ולפרמטרים ולהנחות העיקריים שבבסיס המידע המוצג; וכן

(ב) להסבר המטרה של השיטה ששימשה ולמגבלות שעשויות לגרום לכך שהמידע לא ישקף באופן מלא את השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות המעורבים.

גילויים אחרים לגבי סיכון שוק

42. כאשר ניתוחי הרגישות, שניתן להם גילוי בהתאם לסעיף 40 או 41, לא מייצגים (unrepresentative) את הסיכון הגלום במכשיר פיננסי (לדוגמה, משום שהחשיפה בסוף השנה אינה משקפת את החשיפה במהלך השנה), הישות תיתן גילוי לעובדה זו ולסיבה לכך שהיא מאמינה כי ניתוחי הרגישות לא מייצגים.

העברות של נכסים פיננסיים

42. דרישות הגילוי בסעיפים 42-ב42 המתייחסות להעברות של נכסים פיננסיים משלימות את דרישות הגילוי האחרות בתקן זה. ישות תציג את הגילויים הנדרשים על ידי סעיפים 42-ב42 בביאור אחד בדוחותיה הכספיים. ישות תספק את הגילויים הנדרשים לכל הנכסים הפיננסיים שהועברו ואשר לא נגרעו ולכל מעורבות נמשכת בנכס שהועבר, הקיימים במועד הדיווח, ללא קשר למועד התרחשות עסקת ההעברה הקשורה. לצורך יישום דרישות הגילוי בסעיפים אלה, ישות מעבירה נכס פיננסי, בשלמותו את בחלקו (הנכס הפיננסי שהועבר), אם ורק אם, היא:

(א) מעבירה את הזכויות החוזיות לקבל את תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי; או

(ב) מותירה בידיה את הזכויות החוזיות לקבל את תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי, אך נוטלת על עצמה מחויבות חוזית לשלם את תזרימי מזומנים אלה לגוף אחד, או יותר, בהסדר.

42. ישות תיתן גילוי למידע שמאפשר למשתמשים בדוחותיה הכספיים:

(א) להבין את הקשר בין הנכסים הפיננסיים שהועברו, אשר אינם נגרעים בשלמותם לבין ההתחייבויות הקשורות; וכן

(ב) להעריך את המהות של המעורבות הנמשכת של הישות בנכסים הפיננסיים שנגרעו ואת הסיכונים הקשורים אליהם.

42. לצורך יישום דרישות הגילוי בסעיפים 42-ה42, לישות קיימת מעורבות נמשכת בנכס פיננסי שהועבר אם, כחלק מההעברה, הישות מותירה בידיה זכויות חוזיות או מחויבויות חוזיות כלשהן הטבועות בנכס הפיננסי שהועבר או משיגה זכויות חוזיות או מחויבויות חוזיות חדשות כלשהן המתייחסות לנכס הפיננסי

שהועבר. לצורך יישום דרישות הגילוי בסעיפים 42-ה42ח, המקרים הבאים אינם מהווים מעורבות נמשכת:

(א) מצגים ומסמכי ייצוג רגילים המתייחסים להעברות בלתי כשרות ועקרונות של סבירות, אמון ועסקאות הוגנות שעשויות לבטל העברה כתוצאה מפעולה משפטית;

(ב) חוזי אקדמה, אופציות וחוזים אחרים לרכוש חזרה את הנכס הפיננסי שהועבר שלגביהם מחיר החוזה (או מחיר המימוש) הוא השווי ההוגן של הנכס הפיננסי שהועבר; או

(ג) הסדר לפיו ישות מותירה בידיה את הזכויות החוזיות לקבל את תזרימי המזומנים של נכס פיננסי אך נוטלת על עצמה מחויבות חוזית לשלם את תזרימי המזומנים לישות אחת או יותר והתנאים שבסעיף 19(א)-(ג) לתקן חשבונאות בינלאומי 39 מתקיימים.

נכסים פיננסיים שהועברו, שאינם נגרעים בשלמותם

42. ייתכן שישות העבירה נכסים פיננסיים בדרך כזו שכל הנכסים הפיננסיים שהועברו, או חלקם, אינם כשירים לגריעה. על מנת לקיים את המטרות המפורטות בסעיף 42ב(א), הישות תיתן גילוי בכל מועד דיווח לגבי כל קבוצה של נכסים פיננסיים שהועברו שאינם נגרעים בשלמותם:

(א) למהות הנכסים שהועברו.

(ב) למהות הסיכונים וההטבות הנובעים מהבעלות שאליהם הישות חשופה.

(ג) לתיאור המהות של הקשר בין הנכסים הפיננסיים שהועברו לבין ההתחייבויות הקשורות, כולל הגבלות הנובעות מההעברה על השימוש של הישות בנכסים שהועברו.

(ד) כאשר לצד שכנגד (לצדדים שכנגד) להתחייבויות הקשורות יש זכות חזרה (recourse) רק לנכסים שהועברו, לטבלה המפרטת את השווי ההוגן של הנכסים שהועברו, השווי ההוגן של ההתחייבויות הקשורות, והפוזיציה נטו (ההפרש בין השווי ההוגן של הנכסים שהועברו לבין ההתחייבויות הקשורות).

(ה) כאשר הישות ממשיכה להכיר בכל הנכסים שהועברו, לערכים בספרים של הנכסים שהועברו ושל ההתחייבויות הקשורות.

(ו) כאשר הישות ממשיכה להכיר בנכסים במידת המעורבות הנמשכת שלה (ראה סעיפים 20(ג)(ii) ו-30 לתקן חשבונאות בינלאומי 39), לערך בספרים הכולל של הנכסים המקוריים לפני ההעברה, הערך בספרים של הנכסים שהישות ממשיכה להכיר והערך בספרים של ההתחייבויות הקשורות.

נכסים פיננסיים שהועברו ואשר נגרעים בשלמותם

42. על מנת לקיים את המטרות המפורטות בסעיף 42(ב), כאשר ישות גורעת בשלמותם נכסים פיננסיים שהועברו (ראה סעיף 20(א) ו-39(ג)(i) לתקן חשבונאות בינלאומי 39), אך יש לה מעורבות נמשכת בהם, הישות תיתן גילוי, לפחות, לכל סוג של מעורבות נמשכת בכל מועד דיווח:

(א) לערך בספרים של הנכסים וההתחייבויות המוכרים בדוח על המצב הכספי של הישות ומייצגים את המעורבות הנמשכת של הישות בנכסים הפיננסיים שנגרעו, ולסעיפים שבהם הערך בספרים של נכסים והתחייבויות אלה מוכרים.

(ב) לשווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות המייצגים את המעורבות הנמשכת של הישות בנכסים הפיננסיים שנגרעו.

(ג) לסכום שמייצג באופן הטוב ביותר את החשיפה המירבית להפסד ממעורבותה הנמשכת של הישות בנכסים הפיננסיים שנגרעו ולמידע המציג כיצד החשיפה המירבית להפסד נקבעת.

(ד) לתזרימי המזומנים השליליים הלא מהוונים אשר ייתכן שיידרשו לרכישה חזרה של נכסים פיננסיים שנגרעו (לדוגמה, מחיר המימוש בהסכם אופציה) או לסכומים אחרים העומדים לתשלום למקבל, בהתייחס לנכסים שהועברו. אם תזרים המזומנים השלילי הוא תזרים משתנה, הסכום שיינתן לו גילוי יתבסס על התנאים שקיימים בכל מועד דיווח.

(ה) לניתוח לפי מועדי פירעון של תזרימי המזומנים השליליים אשר עשויים להידרש או ייתכן שיידרשו לרכישה חזרה של

נכסים פיננסיים שנגרעו או סכומים אחרים העומדים לתשלום למקבל בהתייחס לנכסים שהועברו, תוך הצגת מועדי הפירעון החוזיים שנותרו של המעורבות הנמשכת של הישות.

(ו) למידע איכותי המסביר ותומך בגילויים הכמותיים הנדרשים בסעיפים (א)-(ה).

142. ישות רשאית לצרף את המידע הנדרש בסעיף 42 בהתייחס לנכס מסוים אם לישות יש יותר מסוג אחד של מעורבות נמשכת בנכס הפיננסי הזה שנגרע, ולדווח עליו תחת סוג אחד של מעורבות נמשכת.

142. בנוסף, ישות תיתן גילוי לגבי כל סוג של מעורבות נמשכת:

(א) לרווח או להפסד שהוכר במועד העברת הנכסים.

(ב) להכנסות ולהוצאות שהוכרו, הן בתקופת הדיווח והן במצטבר, מהמעורבות הנמשכת של הישות בנכסים הפיננסיים שנגרעו (לדוגמה, שינויים בשווי ההוגן של מכשירים נגזרים).

(ג) אם הסכום הכולל של התמורה מפעילות העברה (אשר כשירה לגריעה) בתקופת דיווח אינה מתפרסת באופן אחיד על פני תקופת הדיווח (לדוגמה, אם חלק מהותי של הסכום הכולל של פעילות העברה מתבצע בימים האחרונים של תקופת הדיווח):

(i) למועד שבו פעילות ההעברה הגדולה ביותר התבצעה באותה תקופת דיווח (לדוגמה, חמשת הימים האחרונים לפני סוף תקופת הדיווח),

(ii) לסכום (לדוגמה רווחים והפסדים קשורים) שהוכר מפעילות העברה בחלק זה של תקופת הדיווח, וכן

(iii) לסכום הכולל של התמורה מפעילות העברה בחלק זה של תקופת הדיווח.

ישות תספק מידע זה לכל תקופת דיווח שלגביה מוצג דוח על הרווח הכולל.

מידע משלים

n42. ישות תיתן גילוי למידע נוסף כלשהו שהיא מחשיבה כנחוץ על מנת לקיים את מטרות הגילוי בסעיף 42.

42-ט42יט. [סעיפים אלה נוספו כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיפים לא נוספו במהדורה זו. הסעיפים נכללים בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.]

מועד תחילה והוראות מעבר

43. ישות תיישם תקן זה לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2007 או לאחריו. יישום מוקדם של התקן מומלץ. אם ישות מיישמת תקן זה לתקופה מוקדמת יותר, עליה לתת גילוי לעובדה זו.
44. אם ישות מיישמת תקן זה לגבי תקופות שנתיות המתחילות לפני 1 בינואר 2006, היא אינה צריכה להציג מידע השוואתי עבור הגילויים הנדרשים לפי סעיפים 31-42 לגבי המהות וההיקף של הסיכונים הנובעים ממכשירים פיננסיים.
- 44א. תקן חשבונאות בינלאומי 1 (כפי שעודכן בשנת 2007) תיקן את המינוחים אשר משמשים בכל תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים. בנוסף, תקן חשבונאות בינלאומי 1 תיקן את סעיפים 20, 21, 23(ג) ו-27(ד), ו-5ב נספח ב. ישות תיישם תיקונים אלה לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2009 או לאחריו. אם ישות מיישמת את תקן חשבונאות בינלאומי 1 (מעודכן 2007) לתקופה מוקדמת יותר, תיקונים אלה יישמו לתקופה מוקדמת זו.
- 44ב. תקן דיווח כספי בינלאומי 3 (כפי שעודכן בשנת 2008) ביטל את סעיף 3(ג). ישות תיישם תיקון זה לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 ביולי 2009 או לאחריו. אם ישות מיישמת את תקן דיווח כספי בינלאומי 3 (מעודכן 2008) לתקופה מוקדמת יותר, תיקון זה ייושם לתקופה מוקדמת זו. אולם, התיקון אינו חל על תמורה מותנית שנבעה מצירוף עסקים שמועד הרכישה שלו קדם ליישום תקן דיווח כספי בינלאומי 3 (מעודכן 2008). במקום זאת, ישות תטפל בתמורה כזו בהתאם לסעיפים 65א-65ה לתקן דיווח כספי בינלאומי 3 (כפי שתוקן בשנת 2010).
- 44ג. ישות תיישם את התיקון לסעיף 3 לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2009 או לאחריו. אם ישות מיישמת מכשירים פיננסיים בני מכר ומחויבויות הנוצרות בפירוק (תיקונים לתקן חשבונאות בינלאומי 32 ותקן חשבונאות בינלאומי 1), אשר פורסמו בפברואר 2008, לתקופה מוקדמת יותר, התיקון לסעיף 3 ייושם לתקופה מוקדמת זו.
- 44ד. סעיף 3(א) תוקן על ידי שיפורים לתקני דיווח כספי בינלאומיים שפורסם במאי 2008. ישות תיישם תיקון זה לתקופות שנתיות

המתחילות ביום 1 בינואר 2009 או לאחריו. יישום מוקדם מותר. אם ישות מיישמת את התיקון לתקופה מוקדמת יותר, עליה לתת גילוי לעובדה זו וליישם לתקופה מוקדמת זו גם את סעיף 1 לתקן חשבונאות בינלאומי 28, סעיף 1 לתקן חשבונאות בינלאומי 31 וסעיף 4 לתקן חשבונאות בינלאומי 32, שפורסמו במאי 2008. ישות יכולה ליישם את התיקון מכאן ולהבא.

44ה. סיווג מחדש של נכסים פיננסיים (תיקונים לתקן חשבונאות בינלאומי 39 ולתקן דיווח כספי בינלאומי 7) שפורסם באוקטובר 2008, תיקן את סעיף 12 והוסיף את סעיף 12א. ישות תיישם תיקונים אלה ביום 1 ביולי 2008 או לאחריו.

144. סיווג מחדש של נכסים פיננסיים - מועד תחילה והוראות מעבר (תיקונים לתקן חשבונאות בינלאומי 39 ולתקן דיווח כספי בינלאומי 7) שפורסם בנובמבר 2008, תיקן את סעיף 44ה. ישות תיישם תיקון זה ביום 1 ביולי 2008 או לאחריו.

44ז. שיפור הגילויים לגבי מכשירים פיננסיים (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 7) שפורסם במרס 2009, תיקן את סעיפים 27, 39 ו 111 והוסיף את סעיפים 27א, 27ב, 10א ו-11א-11ב. ישות תיישם תיקונים אלה לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2009 או לאחריו. ישות אינה צריכה לספק את הגילויים הנדרשים על ידי התיקונים עבור:

(א) כל תקופה שנתית או תקופת ביניים, כולל כל דוח על המצב הכספי, שהוצג בתקופת השוואה שנתית שהסתיימה לפני 31 בדצמבר 2009, או

(ב) כל דוח על המצב הכספי לתחילת תקופת ההשוואה המוקדמת ביותר למועד שלפני 31 בדצמבר 2009.

יישום מוקדם מותר. אם ישות מיישמת תיקונים אלה לתקופה מוקדמת יותר, עליה לתת גילוי לעובדה זו¹.

44ח-44י. [סעיפים אלה נוספו כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיפים לא נוספו במהדורה זו. הסעיפים נכללים בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9].

¹ סעיף 44ז תוקן בעקבות הקלה מוגבלת מגילויים של מספרי השוואה לפי תקן דיווח כספי בינלאומי 7 למאמצים לראשונה (תיקון לתקן דיווח כספי בינלאומי 1) שפורסם בינואר 2010. הוועדה תיקנה את סעיף 44ז כדי להבהיר את מסקנותיה והוראות המעבר לשיפור הגילויים לגבי מכשירים פיננסיים (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 7).

44יא. סעיף 44ב תוקן על ידי שיפורים לתקני דיווח כספי בינלאומיים שפורסם במאי 2010. ישות תיישם תיקון זה לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 ביולי 2010 או לאחריו. יישום מוקדם מותר.

44יב. שיפורים לתקני דיווח כספי בינלאומיים שפורסם במאי 2010 הוסיף את סעיף 32א ותיקן את סעיפים 34 ו-36-38. ישות תיישם תיקונים אלה לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2011 או לאחריו. יישום מוקדם מותר. אם ישות מיישמת את התיקונים לתקופה מוקדמת יותר, עליה לתת גילוי לעובדה זו.

44יג. גילויים-העברות של נכסים פיננסיים (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 7), פורסם באוקטובר 2010, ביטל את סעיף 13 והוסיף את סעיפים 42א-42ח ואת סעיפים 29ב-39. ישות תיישם תיקונים אלה לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 ביולי 2011 או לאחריו. יישום מוקדם מותר. אם ישות מיישמת את התיקונים במועד מוקדם יותר, עליה לתת גילוי לעובדה זו. ישות אינה צריכה לספק את הגילויים הנדרשים על ידי תיקונים אלה לכל תקופה מוצגת שמתחילה לפני מועד היישום לראשונה של התיקונים.

44יד. [סעיף זה נוסף כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיף לא נוסף במהדורה זו. הסעיף נכלל בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.]

44טו. תקן דיווח כספי בינלאומי 10 ותקן דיווח כספי בינלאומי 11 הסדרים משותפים, שפורסמו במאי 2011, תיקנו את סעיף 3. ישות תיישם את תיקון זה כאשר היא מיישמת את תקן דיווח כספי בינלאומי 10 ותקן דיווח כספי בינלאומי 11.

44טז. תקן דיווח כספי בינלאומי 13, שפורסם במאי 2011, תיקן את סעיפים 3, 28 ו-29, ואת ההגדרה של שווי הוגן בנספח א וביטל את סעיפים 27-27ב. ישות תיישם תיקונים אלה כאשר היא מיישמת את תקן דיווח כספי בינלאומי 13.

44יז. הצגה של פריטים של רווח כולל אחר (תיקונים לתקן חשבונאות בינלאומי 1), שפורסם ביוני 2011, תיקן את סעיף 27ב. ישות תיישם תיקון זה כאשר היא מיישמת את תקן חשבונאות בינלאומי 1, כפי שתוקן ביוני 2011.

44יח. גילויים - קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 7), שפורסם בדצמבר 2011, הוסיף את סעיפים 13א-13ו ו-40ב-53. ישות תיישם תיקונים אלה לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 או לאחריו. ישות תספק את הגילויים הנדרשים על ידי תיקונים אלה תוך יישום למפרע.

44יט-44כג. [סעיפים אלה נוספו כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיפים לא נוספו במהדורה זו. הסעיפים נכללים בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.]

44כד. ישויות השקעה (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10, לתקן דיווח כספי בינלאומי 12 ולתקן חשבונאות בינלאומי 27), שפורסם באוקטובר 2012, תיקן את סעיף 3. ישות תיישם תיקון זה לתקופות שנתיות המתחילות ביום ה-1 בינואר 2014 או לאחריו. יישום מוקדם של ישויות השקעה מותר. אם ישות מיישמת תיקון זה לתקופה מוקדמת יותר, עליה ליישם גם את כל התיקונים הנכללים בישויות השקעה באותו מועד.

44כה-44כז. [סעיפים אלה נוספו כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיפים לא נוספו במהדורה זו. הסעיפים נכללים בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.]

44אא. שיפורים שנתיים לתקני דיווח כספי בינלאומיים מחזור 2012-2014 שפורסם בספטמבר 2014, תיקן את סעיפים 44יח ו-30 והוסיף את סעיף 30א. ישות תיישם תיקונים אלה למפרע בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 8 מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2016 או לאחריו, פרט לכך שישות אינה צריכה ליישם את התיקונים לסעיפים 30 ו-30א לתקופה מוצגת כלשהי שמתחילה לפני התקופה השנתית בה הישות מיישמת לראשונה תיקונים אלה. יישום מוקדם של התיקונים לסעיפים 44יח, 30 ו-30א מותר. אם ישות מיישמת תיקונים אלה לתקופה מוקדמת יותר, עליה לתת גילוי לעובדה זו.

44בב. יוזמת הגילויים (תיקונים לתקן חשבונאות בינלאומי 1), שפורסם בדצמבר 2014, תיקן את סעיפים 21 ו-5. ישות תיישם תיקונים אלה לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2016 או לאחריו. יישום מוקדם של תיקונים אלה מותר.

44גג. [סעיפים אלה נוספו כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 16, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2019, ולפיכך הסעיפים לא נוספו במהדורה זו. הסעיפים נכללים בנספח ד לתקן דיווח כספי בינלאומי 16.]

ביטול תקן חשבונאות בינלאומי 30

45. תקן זה מחליף את תקן חשבונאות בינלאומי 30 גילויים בדוחות הכספיים של בנקים ומוסדות כספיים דומים.

נספח א

מונחים מוגדרים

נספח זה מהווה חלק בלתי נפרד של התקן.

הסיכון שצד אחד למכשיר פיננסי יגרום להפסד פיננסי אצל הצד האחר על ידי אי עמידה במחויבות.	סיכון אשראי (credit risk)
הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של מכשיר פיננסי ישתנו כתוצאה משינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ.	סיכון מטבע (currency risk)
הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של מכשיר פיננסי ישתנו כתוצאה משינויים בשיעורי ריבית שוק.	סיכון שיעור ריבית (interest rate risk)
הסיכון שישות תיתקל בקושי לקיים מחויבויות הקשורות להתחייבויות פיננסיות, אשר מסולקות על ידי מסירת מזומן או נכס פיננסי אחר.	סיכון נזילות (liquidity risk)
הלוואות לפירעון הן התחייבויות פיננסיות, שאינן ספקים לזמן קצר בתנאי אשראי רגילים.	הלוואות לפירעון (loans payable)
הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של מכשיר פיננסי ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכון שוק כולל שלושה סוגים של סיכונים: סיכון מטבע , סיכון שיעור ריבית ו סיכון מחיר אחר .	סיכון שוק (market risk)
הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של מכשיר פיננסי ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק (שאינם נובעים מ סיכון שיעור ריבית או מ סיכון מטבע) בין אם שינויים אלה נגרמו על ידי גורמים ספציפיים למכשיר הפיננסי הספציפי או למנפיק שלו ובין אם על ידי גורמים המשפיעים על כל המכשירים הפיננסיים הדומים שנסחרים בשוק.	סיכון מחיר אחר (other price risk)
נכס פיננסי הוא בפיגור כאשר צד שכנגד אינו עומד בתשלום במועד החוזי.	בפיגור (past due)

IFRS 7

המונחים הבאים מוגדרים בסעיף 11 לתקן חשבונאות בינלאומי 32 או בסעיף 9 לתקן חשבונאות בינלאומי 39 ומשמשים בתקן זה באותה משמעות שהוגדרה בתקן חשבונאות בינלאומי 32 או בתקן חשבונאות בינלאומי 39.

- עלות מופחתת של נכס פיננסי או התחייבות פיננסית (amortised cost of a financial asset or financial liability)
- נכסים פיננסיים זמינים למכירה (available-for-sale financial assets)
- גריעה (derecognition)
- נגזר (derivative)
- שיטת הריבית האפקטיבית (effective interest method)
- מכשיר הוני (equity instrument)
- שווי הוגן (fair value)
- נכס פיננסי (financial asset)
- נכס פיננסי או התחייבות פיננסית בשווי הוגן דרך רווח או הפסד (financial asset or financial liability at fair value through profit or loss)
- נכס פיננסי או התחייבות פיננסית המוחזקים למסחר (financial asset or financial liability held for trading)
- חוזה ערבות פיננסית (financial guarantee contract)
- מכשיר פיננסי (financial instrument)
- התחייבות פיננסית (financial liability)
- עסקה חזויה (forecast transaction)
- מכשיר מגדר (hedging instrument)
- השקעות מוחזקות לפדיון (held-to-maturity investments)
- הלוואות וחייבים (loans and receivables)
- רכישה או מכירה בדרך רגילה (regular way purchase or sale)

נספח ב

הנחיות יישום

נספח זה מהווה חלק בלתי נפרד של התקן.

קבוצות של מכשירים פיננסיים ורמת גילוי (סעיף 6)

11. סעיף 6 דורש מישות לקבץ מכשירים פיננסיים לקבוצות ההולמות את מהות המידע שניתן לו גילוי ושמביאות בחשבון את המאפיינים של מכשירים פיננסיים אלה. הקבוצות המתוארות בסעיף 6 נקבעות על ידי הישות ולכן הן נבדלות מקבוצות של מכשירים פיננסיים המפורטות בתקן חשבונאות בינלאומי 39 (שקובע את האופן בו מכשירים פיננסיים נמדדים והיכן מוכרים שינויים בשווי הוגן).
12. בקביעת קבוצות של מכשירים פיננסיים, ישות צריכה, לפחות:
- (א) להפריד בין מכשירים הנמדדים בעלות מופחתת לבין אלה הנמדדים בשווי הוגן.
- (ב) להתייחס כקבוצה נפרדת או כקבוצות נפרדות לאותם מכשירים פיננסיים שמחוץ לתחולה של תקן זה.
13. ישות מחליטה, לאור הנסיבות שלה, על היקף הגילוי שהיא נותנת על מנת למלא את הדרישות של תקן זה, על מידת הדגש שהיא שמה על היבטים שונים של הדרישות ועל האופן בו היא מקבצת מידע על מנת להציג את התמונה הכוללת מבלי לשלב מידע עם מאפיינים שונים. הכרחי לשאוף לאיזון בין דוחות כספיים עמוסים מידי עם פירוט יתר שעשוי לא לסייע למשתמשים בדוחות הכספיים לבין הסוואה של מידע חשוב כתוצאה מהקבצה יתרה. לדוגמה, אין להסוות מידע חשוב על ידי הכללתו ביחד עם פרטים בלתי משמעותיים רבים. בדומה, ישות לא תציג מידע שמקובץ כך שהוא מסווה הבדלים חשובים בין עסקאות בודדות או בין סיכונים קשורים.

משמעותיות של מכשירים פיננסיים למצב כספי ולתוצאות פעולות

התחייבויות פיננסיות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד (סעיפים 10 ו-11)

4b. אם ישות מייעדת התחייבות פיננסית כשווי הוגן דרך רווח או הפסד, סעיף 10(א) דורש לתת גילוי לסכום השינוי בשווי ההוגן של ההתחייבות הפיננסית שניתן לייחס לשינויים בסיכון האשראי של ההתחייבות. סעיף 10(א)(i) מאפשר לישות לקבוע סכום זה כסכום השינוי בשווייה ההוגן של ההתחייבות שלא ניתן לייחס לשינויים בתנאי שוק שיוצרים סיכון שוק. אם השינויים הרלוונטיים היחידים בתנאי שוק עבור התחייבות הם שינויים בשיעור ריבית (עוגן) נצפה, ניתן לאמוד סכום זה כדלהלן:

(א) ראשית, הישות מחשבת את שיעור התשואה הפנימי של ההתחייבות בתחילת התקופה באמצעות מחיר השוק הנצפה של ההתחייבות ותזרימי המזומנים החוזיים של ההתחייבות בתחילת התקופה. היא מפחיתה משיעור תשואה זה את שיעור הריבית (העוגן) הנצפה בתחילת התקופה, על מנת להגיע לרכיב של שיעור התשואה הפנימי הספציפי למכשיר.

(ב) לאחר מכן, הישות מחשבת את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הקשורים להתחייבות באמצעות תזרימי המזומנים החוזיים של ההתחייבות בסוף התקופה ואת שיעור היוון השווה לסכום של (i) שיעור הריבית (העוגן) הנצפה בסוף התקופה וכן (ii) רכיב שיעור התשואה הפנימי הספציפי למכשיר כפי שנקבע ב- (א).

(ג) ההפרש בין מחיר השוק הנצפה של ההתחייבות בסוף התקופה לבין הסכום שנקבע ב- (ב) הוא השינוי בשווי ההוגן שלא ניתן לייחס לשינויים בשיעור הריבית (העוגן) הנצפה. זהו הסכום שיש לתת לו גילוי.

בדוגמה זו מניחים כי שינויים בשווי ההוגן, הנובעים מגורמים שאינם שינויים בסיכון האשראי של המכשיר או שינויים בשיעור ריבית, אינם משמעותיים. אם המכשיר בדוגמה זו כולל נגזר משובץ, אין לכלול את השינוי בשווי ההוגן של הנגזר המשובץ בקביעת הסכום שיש לתת לו גילוי בהתאם לסעיף 10(א).

גילוי אחר - מדיניות חשבונאית (סעיף 21)

5ב. סעיף 21 דורש לתת גילוי לבסיס (או לבסיסי) המדידה ששימש (ששימשו) בהכנת הדוחות הכספיים ומדיניות חשבונאית נוספת ששימשה, שהיא רלוונטית להבנת הדוחות הכספיים. לגבי מכשירים פיננסיים, גילויים כאלה עשויים לכלול:

(א) לגבי נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות שיועדו כשווי הוגן דרך רווח או הפסד:

(i) מהות הנכסים הפיננסיים או ההתחייבויות הפיננסיות שהישות ייעדה כשווי הוגן דרך רווח או הפסד;

(ii) הקריטריונים לייעוד נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות כאלה בעת הכרה לראשונה; וכן

(iii) האופן בו הישות קיימה את התנאים בסעיפים 9, 11א או 12 לתקן חשבונאות בינלאומי 39 לגבי יעוד כזה. לגבי מכשירים שיועדו בהתאם לסעיף (ב)(i) להגדרת נכס פיננסי או התחייבות פיננסית בשווי הוגן דרך רווח או הפסד בתקן חשבונאות בינלאומי 39, גילוי זה יכלול תיאור מילולי של הנסיבות שבבסיס חוסר העקביות במדידה או בהכרה, שאחרת הייתה מתעוררת. לגבי מכשירים שיועדו בהתאם לסעיף (ב)(ii) להגדרת נכס פיננסי או התחייבות פיננסית בשווי הוגן דרך רווח או הפסד בתקן חשבונאות בינלאומי 39, גילוי זה יכלול תיאור מילולי לאופן שבו יעודו כשווי הוגן דרך רווח או הפסד עקבי עם אסטרטגיית ניהול סיכונים או השקעה מתועדים של הישות.

(ב) הקריטריונים לייעוד נכסים פיננסיים כזמינים למכירה.

(ג) האם רכישות ומכירות בדרך מקובלת של נכסים פיננסיים מטופלות לפי מועד קשירת העסקה או לפי מועד סליקת העסקה (ראה סעיף 38 לתקן חשבונאות בינלאומי 39).

(ד) כאשר משתמשים בחשבון הפרשה על מנת להפחית את ערכם בספרים של נכסים פיננסיים, שערכם נפגם כתוצאה מהפסדי אשראי:

(i) הקריטריונים לקביעה מתי ערכם בספרים של הנכסים הפיננסיים, שערכם נפגם, מופחת ישירות (או, במקרה של ביטול רישום הורדת ערך, מוגדל ישירות) ומתי משתמשים בחשבון הפרשה; וכן

(ii) הקריטריונים למחיקת סכומים, שנוקפו לחשבון הפרשה, כנגד ערכם בספרים של הנכסים הפיננסיים, שערכם נפגם (ראה סעיף 16).

(ה) האופן בו נקבעים רווחים נטו או הפסדים נטו בגין כל קבוצה של מכשירים פיננסיים (ראה סעיף 20(א)), לדוגמה, האם רווחים נטו או הפסדים נטו בגין פריטים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד כוללים הכנסה מריבית או מדיבידנדים.

(ו) הקריטריונים שמשמשים את הישות על מנת לקבוע שקיימת ראייה אובייקטיבית לכך שאירע הפסד מירידת ערך (ראה סעיף 20(ה)).

(ז) כאשר נקבעו מחדש התנאים של נכסים פיננסיים, שאחרת היו בפיגור או שערכם היה נפגם, המדיניות החשבונאית עבור נכסים פיננסיים שתנאיהם נקבעו מחדש.

סעיף 122 לתקן חשבונאות בינלאומי 1 (כפי שעודכן בשנת 2007) גם דורש מישויות לתת גילוי יחד עם מדיניות חשבונאית משמעותית שלה או עם ביאורים אחרים, לשיקולי הדעת, מלבד אלה שכרוכים באומדנים, שהופעלו על ידי ההנהלה בתהליך היישום של המדיניות החשבונאית של הישות ושיש להם את ההשפעה המשמעותית ביותר על הסכומים שהוכרו בדוחות הכספיים.

מהות והיקף של סיכונים הנובעים ממכשירים פיננסיים (סעיפים 31-42)

6.6. הגילויים הנדרשים לפי סעיפים 31-42 יינתנו בדוחות הכספיים או ייכללו על ידי הפניה מהדוחות הכספיים לדוח אחר, כמו דוח הנהלה או דוח סיכונים, שהוא ניתן להשגה על ידי משתמשים בדוחות הכספיים באותם תנאים כמו הדוחות הכספיים ובאותו זמן. ללא הכללת המידע על ידי הפניה, הדוחות הכספיים אינם שלמים.

גילויים כמותיים (סעיף 34)

7.7. סעיף 34(א) דורש לתת גילוי לתמצית נתונים כמותיים אודות חשיפתה של ישות לסיכונים, בהתבסס על המידע המוכן לצרכים פנימיים לאנשי מפתח בהנהלה של הישות. כאשר ישות משתמשת במספר שיטות לניהול חשיפה לסיכון, הישות תיתן גילוי למידע באמצעות שימוש בשיטה או בשיטות, שמספקות את המידע הרלוונטי והמהימן ביותר. תקן חשבונאות בינלאומי 8 מדיניות

חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות דן ברלוונטיות ובמהימנות.

8ב. סעיף 34(ג) דורש מתן גילויים לגבי ריכוזי סיכון. ריכוזי סיכון נוצרים בשל מכשירים פיננסיים בעלי מאפיינים דומים, אשר מושפעים באופן דומה על ידי שינויים בתנאים כלכליים או בתנאים אחרים. הזיהוי של ריכוזי סיכון דורש שיקול דעת המתחשב בנסיבות של הישות. גילוי לגבי ריכוזי סיכון יכולול:

(א) תיאור האופן בו ההנהלה קובעת ריכוזים;

(ב) תיאור המאפיינים המשותפים שמזהים כל אחד מהריכוזים (לדוגמה, צד שכנגד, אזור גיאוגרפי, מטבע או שוק); וכן

(ג) הסכום של החשיפה לסיכון הקשורה לכל המכשירים הפיננסיים שהם בעלי אותו מאפיין.

8א-8ב. [סעיפים אלה נוספו כתוצאה מתיקונים של תקן דיווח כספי בינלאומי 9, אשר תחולתו היא מיום 1 בינואר 2018, ולפיכך הסעיפים לא נוספו במהדורה זו. הסעיפים נכללים בנספח ג לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.]

חשיפה מירבית לסיכון אשראי (סעיף 36(א))

9ב. סעיף 36(א) דורש מתן גילוי לסכום המייצג באופן הטוב ביותר את החשיפה המירבית של הישות לסיכון אשראי. לגבי נכס פיננסי, זהו בדרך כלל הערך בספרים ברוטו, בניכוי:

(א) סכומים כלשהם המקוזזים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 32; וכן

(ב) הפסדים מירידת ערך כלשהם שהוכרו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 39.

10ב. פעילויות שיוצרות סיכון אשראי והחשיפה המירבית הקשורה לסיכון אשראי כוללות, אך אינן מוגבלות לפעילויות הבאות:

(א) מתן הלוואות ללקוחות ויצירת חייבים והפקדת פיקדונות אצל ישויות אחרות. במקרים אלה, החשיפה המירבית לסיכון אשראי מהווה את הערך בספרים של הנכסים הפיננסיים המתייחסים.

- (ב) קשירת חוזים נגזרים, לדוגמה, חוזים להחלפת מטבע חוץ, החלפת שיעור ריבית ונגזרי אשראי. כאשר הנכס הנוצר נמדד בשווי הוגן, החשיפה המירבית לסיכון אשראי בסוף תקופת הדיווח תהיה שווה לערך בספרים.
- (ג) מתן ערבויות פיננסיות. במקרה זה, החשיפה המירבית לסיכון אשראי מהווה את הסכום המירבי שהישות הייתה מחויבת לשלם אם הערבות הייתה ממומשת (called on), שיכול להיות גבוה משמעותית מהסכום שהוכר כהתחייבות.
- (ד) יצירת מחויבות למתן הלוואה שלא ניתנת לביטול לאורך תקופת מסגרת האשראי (facility) או ניתנת לביטול רק כתוצאה משינוי מהותי לרעה. אם המנפיק לא יכול לסלק את המחויבות למתן הלוואה נטו במזומן או במכשיר פיננסי אחר, החשיפה המירבית לאשראי הינה הסכום המלא של המחויבות. זאת משום שאין וודאות לכך שהסכום של חלק לא מנוצל כלשהו (undrawn) לא ינוצל (drawn) בעתיד. סכום זה עשוי להיות גבוה משמעותית מהסכום שהוכר כהתחייבות.

גילויים כמותיים לסיכון נזילות (סעיפים 34(א) ו-39(א) ו-39(ב))

10ב. בהתאם לסעיף 34(א) ישות נותנת גילוי לתמצית נתונים כמותיים אודות חשיפתה לסיכון נזילות על בסיס המידע שסופק באופן פנימי לאנשי מפתח בהנהלה. ישות תסביר איך נתונים אלה נקבעים. אם התזרימים השליליים של מזומנים (או של נכס פיננסי אחר) שנכללים באותם נתונים יכולים:

- (א) להתרחש מוקדם יותר באופן משמעותי, מאשר אופן הצגתו בנתונים, או
- (ב) להיות בסכומים שונים באופן משמעותי מאלה שנכללו בנתונים (לדוגמה, לגבי נגזר שנכלל בנתונים על בסיס סילוק נטו, אך לצד שכנגד יש אפשרות לדרוש סילוק ברוטו),
- הישות צריכה לציין עובדה זו ולספק מידע כמותי שמאפשר למשתמשים בדוחותיה הכספיים להעריך את המידה של סיכון זה, אלא אם המידע נכלל בניתוח מועדי הפירעון החוזיים הנדרש על ידי סעיף 39(א) או 39(ב).

11ב. בהכנת ניתוח מועדי הפירעון שנדרש לפי סעיפים 39(א) ו-39(ב), ישות משתמשת בשיקול דעתה על מנת לקבוע מספר ראוי של

טווחי זמן. לדוגמה, ישות יכולה לקבוע שטווחי הזמן הבאים מתאימים:

(א) עד חודש ;

(ב) מעל חודש ועד שלושה חודשים ;

(ג) מעל שלושה חודשים ועד שנה ; וכן

(ד) מעל שנה ועד חמש שנים.

11ב. כדי לעמוד בדרישות של סעיפים 39(א) ו-39(ב), ישות לא תפריד נגזר משובץ ממכשיר פיננסי מעורב (משולב). עבור מכשיר כזה, הישות תיישם את סעיף 39(א).

11ב. סעיף 39(ב) דורש מישות לתת גילוי לניתוח מועדי פירעון כמותי עבור התחייבויות פיננסיות נגזרות אשר מציג את מועדי הפירעון החוזיים שנתרו אם מועדי הפירעון החוזיים חיוניים להבנת העיתוי של תזרימי המזומנים. לדוגמה, זה יכול להיות המקרה עבור:

(א) חוזה החלפת שיעור ריבית אשר לו תקופה לפירעון של חמש שנים בגידור תזרים מזומנים של נכס פיננסי או של התחייבות פיננסית בריבית משתנה.

(ב) כל המחויבויות למתן הלוואות.

11ג. סעיפים 39(א) ו-39(ב) דורשים מישות לתת גילוי לניתוחי מועדי פירעון של התחייבויות פיננסיות, אשר מציגים את מועדי הפירעון החוזיים שנתרו להתחייבויות פיננסיות אחדות. בגילוי זה:

(א) כאשר לצד שכנגד יש אפשרות לקבוע את עיתוי התשלום, ההתחייבות מוקצה לתקופה המוקדמת ביותר שבה הישות עשויה להידרש לשלם. לדוגמה, התחייבויות פיננסיות, שישות עשויה להידרש לשלם על פי דרישה (לדוגמה פיקדונות לפי דרישה) נכללים בטווח הזמן המוקדם ביותר.

(ב) כאשר ישות מחויבת לבצע תשלום לשיעורין, כל תשלום מוקצה לתקופה המוקדמת ביותר שבה הישות יכולה להידרש לשלם. לדוגמה, מחויבות למתן הלוואה שטרם נוצלה נכללת בטווח הזמן הכולל את המועד המוקדם ביותר בו היא ניתנת לניצול.

(ג) לגבי חוזי ערבות פיננסית שהונפקו, הסכום המירבי של הערבות מוקצה לתקופה המוקדמת ביותר שבה הערבות עשויה להידרש.

11ב. הסכומים החוזיים שניתן להם גילוי בניתוח מועדי הפירעון כפי שנדרש בסעיפים 39(א) ו-39(ב) הם תזרימי המזומנים החוזיים הבלתי מהוונים, לדוגמה:

(א) מחויבויות בגין חכירה מימונית ברוטו (לפני הפחתת עלויות מימון);

(ב) מחירים המוגדרים בהסכמי אקדמה לרכישת נכסים פיננסיים תמורת מזומן;

(ג) סכומים נטו עבור חוזי החלפת ריבית, לתשלום ריבית משתנה ולקבלת ריבית קבועה, שבגינם מוחלפים תזרימי מזומנים נטו;

(ד) סכומים חוזיים שיוחלפו במכשיר פיננסי נגזר (לדוגמה, חוזה החלפת מטבע), שבגיננו מוחלפים תזרימי מזומנים ברוטו; וכן

(ה) מחויבויות למתן הלוואות ברוטו.

תזרימי מזומנים בלתי מהוונים כאלה שונים מהסכום שנכלל בדוח על המצב הכספי, משום שהסכום בדוח זה מבוסס על תזרימי מזומנים מהוונים. כאשר הסכום לשלם אינו קבוע, הסכום שניתן לו גילוי נקבע בהתייחס לתנאים השוררים בסוף תקופת הדיווח. לדוגמה, כאשר הסכום לשלם משתנה כתוצאה משינויים במדד, הסכום, שניתן לו גילוי, יכול להתבסס על שער המדד בסוף התקופה.

11ה. סעיף 39(ג) דורש מישות לתאר איך היא מנהלת את סיכוני הנזילות הטבועים בפריטים שניתן להם גילוי במסגרת הגילויים הכמותיים שנדרשים לפי סעיפים 39(א) ו-39(ב). הישות תיתן גילוי לניתוח מועדי הפירעון של נכסים פיננסיים שהיא מחזיקה לצורך ניהול סיכון נזילות (לדוגמה נכסים פיננסיים שניתנים למכירה בנקל או חוזיים להפיק תזרימי מזומנים חיוביים באותו מועד של תזרימי מזומנים שליליים על התחייבויות פיננסיות), אם מידע זה נחוץ כדי לאפשר למשתמשים בדוחותיה הכספיים להעריך את המהות ואת המידה של סיכון נזילות.

111ב. גורמים אחרים שישות עשויה לשקול במתן הגילוי הנדרש בסעיף 39ג) כוללים את הגורמים הבאים, אך אינם מוגבלים לגורמים אלה:

(א) אם יש לישות מסגרות אשראי מובטחות (לדוגמה commercial paper facilities), או קווי אשראי אחרים (לדוגמה מסגרות אשראי זמינות - stand-by credit facilities) שהיא יכולה לנצל כדי לעמוד בצרכי נזילות;

(ב) אם הישות מחזיקה פיקדונות בבנקים מרכזיים כדי לעמוד בצרכי נזילות;

(ג) אם יש לישות מקורות מימון מאוד מגוונים;

(ד) אם יש לישות ריכוזים משמעותיים של סיכון נזילות בנכסים שלה או במקורות המימון שלה;

(ה) אם יש לישות תהליכי בקרה פנימית ותוכניות מגירה (contingency plans) לניהול סיכון נזילות;

(ו) אם יש לישות מכשירים שכוללים תנאי החזרים מואצים (לדוגמה בעת הורדת דירוג האשראי של הישות);

(ז) אם יש לישות מכשירים שעשויים לדרוש המצאת בטחונות (לדוגמה, margin calls לנגזרים);

(ח) אם יש לישות מכשירים שמאפשרים לישות לבחור אם לסלק את התחייבויותיה הפיננסיות על ידי מסירת מזומן (או נכסים פיננסיים אחרים) או על ידי מסירת מניותיה; או

(ט) אם יש לישות מכשירים הכפופים להסכמי מסגרת להתחשבות בנטו.

12ב-16. [בוטלו]

סיכון שוק - ניתוח רגישות (סעיפים 40 ו-41)

17ב. סעיף 40א) דורש ניתוח רגישות לגבי כל אחד מהסוגים של סיכון שוק שאליהם חשופה הישות. בהתאם לסעיף 3, ישות מחליטה על האופן בו היא מקבצת מידע, על מנת להציג את התמונה הכוללת מבלי לשלב מידע עם מאפיינים שונים לגבי חשיפות לסיכונים מסביבות כלכליות השונות באופן משמעותי. לדוגמה:

(א) ישות שסוחרת במכשירים פיננסיים עשויה לתת גילוי למידע זה בנפרד לגבי מכשירים פיננסיים מוחזקים למסחר ולגבי אלה שאינם מוחזקים למסחר.

(ב) ישות לא תקבץ את חשיפתה לסיכוני שוק מאזורים עם היפר-אינפלציה יחד עם חשיפתה מאזורים עם שיעור אינפלציה נמוך מאוד.

אם לישות יש חשיפה רק לסוג אחד של סיכון שוק בסביבה כלכלית אחת בלבד, היא לא תציג מידע שאינו מקובץ (disaggregated).

18ב. סעיף 40(א) דורש כי ניתוח הרגישות יציג את ההשפעה על הרווח או הפסד ועל ההון של שינויים אפשריים באופן סביר במשתנה הסיכון הרלוונטי (לדוגמה, שיעורי ריבית, שערי מטבע, מחירי מניות (equity prices) או מחירי סחורות יסוד השוררים בשוק). לצורך זה:

(א) ישויות אינן נדרשות לקבוע מה היה יכול להיות הרווח או הפסד לתקופה אילו משתני ריבית רלוונטיים היו שונים. במקום זאת, ישויות נותנות גילוי להשפעה על הרווח או הפסד ועל ההון בסוף בתקופת הדיווח, בהנחה כי היה מתרחש שינוי אפשרי באופן סביר במשתנה הסיכון הרלוונטי בסוף תקופת הדיווח והיה מיושם לגבי חשיפות לסיכונים שהיו קיימות באותו מועד. לדוגמה, אם לישות יש התחייבות בריבית משתנה בסוף השנה, הישות תיתן גילוי להשפעה על הרווח או הפסד (כלומר, הוצאות ריבית) לגבי השנה השוטפת אם שיעורי ריבית היו משתנים בשיעורים אפשריים באופן סביר.

(ב) ישויות אינן נדרשות לתת גילוי להשפעה על הרווח או הפסד ועל ההון לגבי כל שינוי בתוך טווח של שינויים אפשריים באופן סביר במשתנה הסיכון הרלוונטי. גילוי להשפעות השינויים בגבולות של הטווח האפשרי באופן סביר יהיה מספק.

19ב. בקביעה מהו שינוי אפשרי באופן סביר במשתנה הסיכון הרלוונטי, ישות צריכה לבחון:

(א) את הסביבות הכלכליות שבהן היא פועלת. שינוי אפשרי באופן סביר לא יכלול תרחישים קלושים או 'גרועים ביותר' ('worst case') או 'מבחני רגישות' ('stress tests'). בנוסף, אם שיעור השינוי במשתנה סיכון הבסיס הוא יציב, הישות אינה

צריכה לשנות את השינוי האפשרי באופן סביר שנבחר במשתנה הסיכון. לדוגמה, נניח כי שיעור ריבית הוא 5 אחוזים וישות קובעת כי תנודות בשיעור ריבית ב- ± 50 נקודות בסיס הן אפשריות באופן סביר. היא תיתן גילוי להשפעה על הרווח או ההפסד ועל ההון, אם שיעור הריבית ישתנה ל- 4.5 אחוזים או ל- 5.5 אחוזים. בתקופה הבאה, שיעור הריבית עולה ל- 5.5. הישות ממשיכה להאמין שיכולות להיות תנודות בשיעור הריבית ב- ± 50 נקודות בסיס (כלומר, ששיעור השינוי בשיעור הריבית הוא קבוע). הישות תיתן גילוי להשפעה על הרווח או ההפסד ועל ההון, אם שיעור הריבית ישתנה ל- 5 אחוזים או ל- 6 אחוזים. הישות לא תידרש לעדכן את ההערכה שלה, לפיה יכולות להיות תנודות בשיעור הריבית ב- ± 50 נקודות בסיס, אלא אם קיימת ראייה לכך ששיעורי הריבית הפכו לתנודתיים יותר באופן משמעותי.

(ב) את מסגרת הזמן שלאורכה היא תבצע את ההערכה. ניתוח הרגישות צריך להציג את השפעות השינויים, שנחשבים לאפשריים באופן סביר, לאורך התקופה עד שהישות תציג שוב גילויים אלה, כאשר בדרך כלל תקופה זו היא תקופת הדיווח השנתית הבאה שלה.

20b. סעיף 41 מאפשר לישות להשתמש בניתוח רגישות שמשקף תלות הדדית בין משתני סיכון, כמו מתודולוגיית ערך בסיכון, אם היא משתמשת בניתוח זה על מנת לנהל את חשיפתה לסיכונים פיננסיים. הוראה זו חלה אפילו אם מתודולוגיה כזו מודדת רק את הפוטנציאל להפסד ואינה מודדת את הפוטנציאל לרווח. ישות כזו יכולה לציית לדרישות סעיף 41(א) על ידי מתן גילוי לסוג מודל הערך בסיכון שהיא השתמשה בו (לדוגמה, האם המודל מסתמך על סימולציות מונטה קרלו [Monte Carlo]), להסבר על האופן בו עובד המודל ולהנחות העיקריות (לדוגמה, תקופת החזקה [holding period] ורמת הביטחון [confidence level]). ישויות יכולות לתת גילוי גם לתקופת התצפית ההיסטורית ולמשקלות שיושמו לגבי התצפיות בתקופה זו, להסבר על האופן בו התייחסו לאופציות בחישובים ובאילו תנודתיות ומתאמים (או, לחלופין, סימולציות התפלגות ההסתברות מונטה קרלו) היא השתמשה.

21b. ישות תציג ניתוח רגישות עבור כלל פעילות העסק שלה, אך עשויה להציג סוגים שונים של ניתוח רגישות עבור קבוצות שונות של מכשירים פיננסיים.

סיכון שיעור ריבית

22ב. סיכון שיעור ריבית נובע ממכשירים פיננסיים נושאי ריבית שהוכרו בדוח על המצב הכספי (לדוגמה, הלוואות וחייבים ומכשירי חוב שהונפקו) ומכשירים פיננסיים מסוימים שלא הוכרו בדוח על המצב הכספי (לדוגמה, מחויבויות מסוימות למתן הלוואות).

סיכון מטבע

23ב. סיכון מטבע (או סיכון שער חליפין) נובע ממכשירים פיננסיים שנקובים במטבע חוץ, כלומר, במטבע שאינו מטבע הפעילות שבו הם נמדדים. לצורך תקן זה, סיכון מטבע לא נובע ממכשירים פיננסיים שאינם פריטים כספיים או ממכשירים פיננסיים הנקובים במטבע הפעילות.

24ב. יש לתת גילוי לניתוח רגישות עבור כל אחד מהמטבעות, שאליהם לישות יש חשיפה משמעותית.

סיכון מחיר אחר

25ב. סיכון מחיר אחר נובע ממכשירים פיננסיים, כתוצאה משינויים, לדוגמה, במחירי סחורות יסוד או במחירי מניות. על מנת לציית לדרישות סעיף 40, ישות יכולה לתת גילוי להשפעה של ירידה בממדד מניות (stock market index) מסוים, במחיר סחורת יסוד או במשתנה סיכון אחר. לדוגמה, אם ישות נותנת ערבויות לערך שייר, שמהוות מכשירים פיננסיים, הישות תיתן גילוי לעליה או לירידה בשווי הנכסים שאליהם מתייחסת הערבות.

26ב. שתי דוגמאות למכשירים פיננסיים, שגורמים לסיכון מחיר מניות, הן (א) החזקת מכשירים הונניים של ישות אחרת, וכן (ב) השקעה בקרן נאמנות (trust), שמחזיקה בהשקעות במכשירים הונניים. דוגמאות אחרות כוללות חוזי אקדמה ואופציות לרכישה או למכירה של כמויות מוגדרות של מכשירים הונניים וחוזי החלפה שצמודים למחירי מניות. שוויים ההוגן של מכשירים פיננסיים כאלה מושפעים משינויים במחיר השוק של המכשירים ההונניים שבבסיס.

27ב. בהתאם לסעיף 40(א), ניתן גילוי בנפרד לרגישות הרווח או הפסד (שנובעת, לדוגמה, ממכשירים המסווגים כשווי הוגן דרך רווח או הפסד ומירידות ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה) ולרגישות ההון שנובעת, לדוגמה, ממכשירים המסווגים כזמינים למכירה.

28ב. מכשירים פיננסיים, שישות מסווגת כמכשירים הונניים אינם נמדדים מחדש. רווח או הפסד והון לא יושפעו מסיכון מחיר מניות בגין אותם מכשירים. לפיכך, לא נדרש שום ניתוח רגישות.

גריעה (סעיפים 42ג-42ח)

מעורבות נמשכת (סעיף 42ג)

29ב. ההערכה של מעורבות נמשכת בנכס פיננסי שהועבר לצורך דרישות הגילוי בסעיפים 42ה-42ח מבוצעת ברמת הישות המדווחת. לדוגמה, אם חברה בת מעבירה לצד שלישי לא קשור נכס פיננסי שבו לחברה האם של החברה הבת יש מעורבות נמשכת, החברה הבת אינה כוללת את המעורבות של החברה האם בהערכה אם יש לה מעורבות נמשכת בנכס המועבר בדוחותיה הכספיים הנפרדים או האינדיבידואליים (כלומר, כאשר החברה הבת היא הישות המדווחת). אולם, חברה אם תכלול את המעורבות הנמשכת שלה (או את המעורבות של חברה אחרת בקבוצה) בנכס פיננסי שהועבר על ידי החברה הבת שלה בקביעה אם יש לה מעורבות נמשכת בנכס שהועבר בדוחותיה הכספיים המאוחדים (כלומר, כאשר הישות המדווחת היא הקבוצה).

30ב. לישות אין מעורבות נמשכת בנכס פיננסי שהועבר אם, כחלק מההעברה, הישות אינה מותירה בידיה זכויות חוזיות או מחויבויות חוזיות כלשהן הטבועות בנכס הפיננסי שהועבר ואינה רוכשת זכויות חוזיות או על מחויבויות חוזיות חדשות כלשהן המתייחסות לנכס הפיננסי שהועבר. לישות אין מעורבות נמשכת בנכס פיננסי שהועבר אם אין לה זכות בביצועים העתידיים של הנכס הפיננסי שהועבר וכן אין לה אחריות בנסיבות כלשהן לבצע תשלומים בעתיד בהתייחס לנכס הפיננסי שהועבר. המונח 'תשלום' בהקשר זה אינו כולל תזרימי מזומנים של הנכס הפיננסי שהועבר שישות גובה ונדרשת להעביר למקבל.

30בא. כאשר ישות מעבירה נכס פיננסי, הישות עשויה להותיר בידיה את הזכות לשרת נכס פיננסי זה תמורת עמלה אשר כלולה, לדוגמה, בחוזה שירות. הישות מעריכה את חוזה השירות בהתאם להנחיות בסעיפים 42ג ו-30ב על מנת להחליט אם לישות יש מעורבות נמשכת כתוצאה מחוזה השירות לצורך דרישות הגילוי. לדוגמה, לספק שירות תהיה מעורבות נמשכת בנכס הפיננסי שהועבר לצורך דרישות הגילוי אם עמלת השירות תלויה בסכום או בעיתוי של תזרימי המזומנים הנגבים מהנכס הפיננסי שהועבר. באופן דומה, לספק שירות יש מעורבות נמשכת לצורך דרישות הגילוי אם עמלה קבועה לא תשולם במלואה עקב אי ביצוע (non-performance) של הנכס הפיננסי שהועבר. בדוגמאות אלה, לספק השירות יש עניין בביצועים העתידיים של הנכס הפיננסי שהועבר. הערכה זו אינה תלויה בשאלה אם העמלה שתקבל חזויה לפצות את הישות באופן הולם בגין ביצוע השירות.

31ב. מעורבות נמשכת בנכס פיננסי שהועבר עשויה לנבוע מהוראות חוזיות של הסכם ההעברה או של הסכם נפרד עם המקבל או עם צד שלישי שהישות התקשרה בו בקשר להעברה.

נכסים פיננסיים שהועברו שאינם נגרעים בשלמותם (סעיף 42ד)

32ב. סעיף 42ד דורש גילויים כאשר כל הנכסים הפיננסיים שהועברו, או חלקם, אינם כשירים לגריעה. גילויים אלה נדרשים בכל מועד דיווח שבו הישות ממשיכה להכיר בנכסים הפיננסיים שהועברו, ללא קשר למועד שבו בוצעה ההעברה.

סוגים של מעורבות נמשכת (סעיפים 42ה-42ח)

33ב. סעיפים 42ה-42ח דורשים גילויים איכותיים וכמותיים לכל סוג של מעורבות נמשכת בנכסים פיננסיים שנגרעו. ישות תקבץ את המעורבות הנמשכת שלה לסוגים שמייצגים את חשיפת הישות לסיכונים. לדוגמה, ישות תקבץ את המעורבות הנמשכת שלה לפי סוג של מכשיר פיננסי (לדוגמה, ערבויות או אופציות רכש) או לפי סוג של העברה (לדוגמה, ניכיון של חייבים, איגוח, והשאלת ניירות ערך).

ניתוח מועדי פירעון של תזרימי מזומנים שליליים לא מהוונים לרכישה חזרה של נכסים שהועברו (סעיף 42ה(ה))

34ב. סעיף 42ה(ה) דורש שישות תיתן גילוי לניתוח מועדי פירעון של תזרימי מזומנים שליליים לא מהוונים לרכישה חזרה של נכסים פיננסיים שנגרעו או סכומים אחרים שעומדים לתשלום למקבל בהתייחס לנכסים פיננסיים שנגרעו, תוך הצגת מועדי הפירעון החוזיים שנותרו של המעורבות הנמשכת של הישות. ניתוח זה מבדיל בין תזרימי מזומנים שנדרש לשלם (לדוגמה, חוזי אקדמה), תזרימי מזומנים שהישות עשויה להידרש לשלם (לדוגמה, אופציות מכר שנכתבו) ותזרימי מזומנים שהישות עשויה לבחור לשלם (לדוגמה, אופציות רכש שנרכשו).

35ב. ישות תשתמש בשיקול הדעת שלה כדי לקבוע מספר מתאים של טווחי זמן בעת הכנת ניתוח מועדי הפירעון הנדרש על ידי סעיף 42ה(ה). לדוגמה, ישות עשויה לקבוע שמועדי פירעון לפי טווחי הזמן הבאים מתאימים:

(א) עד חודש ;

(ב) מעל חודש ועד שלושה חודשים ;

(ג) מעל שלושה חודשים, ועד ששה חודשים ;

(ד) מעל ששה חודשים, ועד שנה ;

(ה) מעל שנה, ועד שלוש שנים ;

(ו) מעל שלוש שנים, ועד חמש שנים ; וכן

(ז) מעל חמש שנים.

36ב. אם קיים טווח של מועדי פירעון אפשריים, תזרימי המזומנים נכללים על בסיס המועד המוקדם ביותר שבו הישות עשויה להידרש לשלם או שמותר לה לשלם.

מידע איכותי (סעיף 42ה(ו))

37ב. המידע האיכותי הנדרש על ידי סעיף 42ה(ו) כולל תיאור של הנכסים הפיננסיים שנגרעו ואת המהות והמטרה של המעורבות הנמשכת שנותרה לאחר העברת נכסים אלה. הוא גם כולל תיאור של הסיכונים שהישות חשופה להם, כולל:

(א) תיאור האופן בו מנהלת הישות את הסיכון הטבוע במעורבות הנמשכת שלה בנכסים הפיננסיים שנגרעו.

(ב) אם הישות נדרשת לשאת בהפסדים לפני צדדים אחרים, וכן הדירוג והסכומים של הפסדים בהם נשאו צדדים שהזכויות שלהן מדורגות נמוך יותר מזכות הישות בנכס (כלומר, המעורבות הנמשכת שלה בנכס).

(ג) תיאור של אירועים מפעילים כלשהם המתייחסים למחויבויות לספק תמיכה כספית או לרכוש חזרה נכס פיננסי שהועבר.

רווח או הפסד בגריעה (סעיף 42ז(א))

38ב. סעיף 42ז(א) דורש מישות לתת גילוי לרווח או להפסד בגריעה המתייחס לנכסים פיננסיים שבהם לישות יש מעורבות נמשכת. הישות תיתן גילוי אם הרווח או ההפסד בגריעה נבע מכך שהשווי ההוגן של הרכיבים של הנכס הפיננסי שהוכר קודם לכן (כלומר, הזכות בנכס שנגרע והזכות שנותרה בידי הישות) היה שונה מהשווי ההוגן של הנכס שהוכר קודם לכן בשלמותו. במצב זה, הישות

תיתן גילוי אם מדידות השווי ההוגן כללו נתונים משמעותיים שלא התבססו על מידע שוק ניתן לצפייה, כמתואר בסעיף 27א.

מידע משלים (סעיף 42ח)

39ב. ייתכן שהגילויים הנדרשים בסעיפים 42ד-42ז לא יספיקו על מנת לקיים את מטרת הגילוי בסעיף 42ב. אם זהו המקרה, הישות תיתן גילוי לכל מידע נוסף הנחוץ על מנת לקיים את דרישות הגילוי. הישות תחליט, לאור נסיבות המקרה, כמה מידע נוסף עליה לספק על מנת למלא את צרכי המידע של המשתמשים וכמה דגש היא שמה על היבטים שונים של המידע הנוסף. זה הכרחי לבצע איזון בין העמסת הדוחות הכספיים בפירוט יתר שעשוי שלא לסייע למשתמשים בדוחות הכספיים לבין ערפול מידע כתוצאה מצירוף יתר של מידע.

קיוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

(סעיפים 13א-13ו)

תחולה (סעיף 13א)

40ב. הגילויים בסעיפים 13ב-13ג נדרשים לכל המכשירים הפיננסיים שהוכרו אשר מקוזזים בהתאם לסעיף 42 לתקן חשבונאות בינלאומי 32. בנוסף, מכשירים פיננסיים הם בתחולת דרישות הגילוי בסעיפים 13ב-13ג אם הם כפופים להסדר מסגרת להתחשבות נטו או להסכם דומה, הניתנים לאכיפה ואשר חלים על מכשירים פיננסיים דומים ועסקאות דומות, ללא קשר אם המכשירים הפיננסיים מקוזזים בהתאם לסעיף 42 לתקן חשבונאות בינלאומי 32.

41ב. ההסכמים הדומים שסעיפים 13א ו-40ב מתייחסים אליהם כוללים הסכמים לסליקת נגזרים (derivative clearing agreements), הסכמי מסגרת גלובליים לרכישה חזרה (global master repurchase agreements), הסכמי מסגרת גלובליים להשאלת ניירות ערך (global master securities lending agreements), וזכויות מיוחסות כלשהן לבטחונות פיננסיים. המכשירים הפיננסיים הדומים והעסקאות הדומות שסעיף 40ב מתייחס אליהם כוללים נגזרים, הסכמי מכירה ורכישה חזרה, הסכמי מכירה ורכישה חזרה במהופך והסכמי שאילת ניירות ערך והשאלת ניירות ערך. דוגמאות למכשירים פיננסיים שאינם בתחולת סעיף 13א הם הלוואות ופיקדונות של לקוחות באותו מוסד (אלא אם כן הם מקוזזים בדוח על המצב הכספי) ומכשירים פיננסיים שכפופים רק להסכם בטחונות.

**גילוי של מידע כמותי לגבי נכסים פיננסיים שהוכרו
ולגבי ההתחייבויות פיננסיות שהוכרו שבתחולת סעיף
13א (סעיף 13ג)**

42ב. מכשירים פיננסיים שניתן לגביהם גילוי בהתאם לסעיף 13ג עשויים להיות כפופים לדרישות מדידה שונות (לדוגמה, יתרה לתשלום המתייחסת להסכם רכישה חזרה עשויה להימדד בעלות מופחתת, בעוד שנגזר יימדד בשווי הוגן). ישות תכלול מכשירים לפי הסכומים שהוכרו ותתאר הבדלי מדידה כלשהם בגילויים המתייחסים.

**גילוי לסכומים ברוטו של הנכסים הפיננסיים שהוכרו
ושל ההתחייבויות הפיננסיות שהוכרו אשר בתחולת
סעיף 13א (סעיף 13גא))**

43ב. הסכומים הנדרשים על ידי סעיף 13גא) מתייחסים למכשירים פיננסיים שהוכרו שמקווזים בהתאם לסעיף 42 לתקן חשבונאות בינלאומי 32. הסכומים הנדרשים על ידי סעיף 13גא) מתייחסים גם למכשירים פיננסיים שהוכרו שכפופים להסדר מסגרת להתחשבות נטו או להסכם דומה, הניתנים לאכיפה ללא קשר אם הם מקיימים את הקריטריונים לקיזוז. אולם, הגילויים הנדרשים על ידי סעיף 13גא) אינם מתייחסים לסכומים כלשהם שהוכרו כתוצאה מהסכמי בטחונות שאינם מקיימים את הקריטריונים לקיזוז בסעיף 42 לתקן חשבונאות בינלאומי 32. במקום זאת, נדרש גילוי לסכומים אלה בהתאם לסעיף 13גד).

**גילוי לסכומים שמקווזים בהתאם לקריטריונים בסעיף
42 לתקן חשבונאות בינלאומי 32 (סעיף 13גב))**

44ב. סעיף 13גב) דורש שישויות ייתנו גילוי לסכומים שמקווזים בהתאם לסעיף 42 לתקן חשבונאות בינלאומי 32 בעת קביעת הסכומים נטו המוצגים בדוח על המצב הכספי. ייתן גילוי לסכומים של הנכסים הפיננסיים שהוכרו ושל ההתחייבויות הפיננסיות שהוכרו אשר כפופים לקיזוז בהתאם לאותו הסדר הן בגילויים לגבי הנכס הפיננסי והן בגילויים לגבי ההתחייבות הפיננסית. אולם, הסכומים שניתן להם גילוי (לדוגמה, בטבלה) מוגבלים לסכומים שכפופים לקיזוז. לדוגמה, לישות עשויים להיות נכס נגזר שהוכר והתחייבות נגזרת שהוכרה שמקיימים את הקריטריונים לקיזוז בסעיף 42 לתקן חשבונאות בינלאומי 32. אם הסכום ברוטו של הנכס הנגזר הוא גדול יותר מהסכום ברוטו של ההתחייבות הנגזרת, טבלת הגילוי לגבי הנכס הפיננסי תכלול את מלוא הסכום של הנכס הנגזר (בהתאם לסעיף 13גא)) ואת מלוא הסכום של ההתחייבות הנגזרת (בהתאם לסעיף 13גב)). אולם, בעוד שטבלת הגילוי בגין ההתחייבות הפיננסית תכלול את מלוא

הסכום של ההתחייבות הנגזרת (בהתאם לסעיף 13ג(א)), היא תכלול רק את הסכום של הנכס הנגזר (בהתאם לסעיף 13ג(ב)) שהוא שווה לסכום של ההתחייבות הנגזרת.

גילוי לסכומים נטו המוצגים בדוח על המצב הכספי (סעיף 13ג(ג))

45ב. אם לישות יש מכשירים שמקיימים את התחולה של גילויים אלה (כפי שמוגדר בסעיף 13א), אך הם אינם מקיימים את הקריטריונים לקיזוז בסעיף 42 לתקן חשבונאות בינלאומי 32, הסכומים שנדרש להם גילוי על ידי סעיף 13ג(ג) יהיו שווים לסכומים שנדרש להם גילוי על ידי סעיף 13ג(א).

46ב. הסכומים שנדרש להם גילוי על ידי סעיף 13ג(ג) יותאמו לסכומי הסעיפים הספציפיים המוצגים בדוח על המצב הכספי. לדוגמה, אם הישות קובעת שהקיבוץ או הפיצול של סכומים של הסעיפים הספציפיים בדוח הכספי מספקים מידע רלוונטי יותר, עליה לבצע התאמה של הסכומים שקובצו או שפוצלו, שניתן להם גילוי בסעיף 13ג(ג), לסכומי הסעיפים הספציפיים המוצגים בדוח על המצב הכספי.

גילוי לסכומים שכפופים להסדר מסגרת להתחשבות נטו או להסכם דומה, הניתנים לאכיפה, שאחרת אינם נכללים בסעיף 13ג(ב) (סעיף 13ג(ד))

47ב. סעיף 13ג(ד) דורש שישות תיתן גילוי לסכומים אשר כפופים להסדר מסגרת להתחשבות נטו או להסכם דומה, הניתנים לאכיפה, שאחרת אינם נכללים בסעיף 13ג(ב). סעיף 13ג(ד)(i) מתייחס לסכומים המתייחסים למכשירים פיננסיים שהוכרו שאינם מקיימים את כל הקריטריונים לקיזוז, או את חלקם, בסעיף 42 לתקן חשבונאות בינלאומי 32 (לדוגמה, זכויות קיזוז נוכחיות שאינן מקיימות את הקריטריון בסעיף 42(ב) לתקן חשבונאות בינלאומי 32, או זכויות קיזוז מותנות אשר ניתנות לאכיפה וניתנות למימוש רק במקרה של כשל אשראי, או רק במקרה של חדלות פירעון או פשיטת רגל של צד שכנגד כלשהו).

48ב. סעיף 13ג(ד)(ii) מתייחס לסכומים המתייחסים לבטחונות פיננסיים, כולל מזומנים המשמשים כבטחונות, הן לבטחונות שהתקבלו והן לבטחונות ששועבדו. ישות תיתן גילוי לשווי ההוגן של אותם מכשירים פיננסיים ששועבדו או שהתקבלו כבטחונות. הסכומים שניתן להם גילוי בהתאם לסעיף 13ג(ד)(ii) יתייחסו לבטחונות הממשיים שהתקבלו או ששועבדו ולא לסכומים לשלם

או לקבל כלשהם שהוכרו להחזרת בטחונות כאלה או לקבלתם חזרה.

הגבלות על הסכומים שניתן להם גילוי בסעיף 13ג(ד) (סעיף 13ד)

49ב. כאשר ניתן גילוי לסכומים בהתאם לסעיף 13ג(ד), ישות חייבת לקחת בחשבון את ההשפעות של בטחונות-יתר (over collateralisation) על ידי מכשיר פיננסי. כדי לעשות זאת, הישות חייבת תחילה לנכות את הסכומים שניתן להם גילוי בהתאם לסעיף 13ג(ד)(i) מהסכום שניתן לו גילוי בהתאם לסעיף 13ג(ג). לאחר מכן, הישות תגביל את הסכומים שניתן להם גילוי בהתאם לסעיף 13ג(ד)(ii) לסכום שנותר בסעיף 13ג(ג) עבור המכשיר הפיננסי המתייחס. אולם, אם זכויות לבטחונות ניתנות לאכיפה באמצעות מכשירים פיננסיים, זכויות אלה יכולות להיכלל בגילוי המסופק בהתאם לסעיף 13ד.

תיאור של זכויות הקיזוז הכפופות להסדרי מסגרת להתחשבות נטו ולהסכמים דומים הניתנים לאכיפה (סעיף 13ה)

50ב. ישות תתאר את סוגי זכויות הקיזוז והסדרים דומים שניתן להם גילוי בהתאם לסעיף 13ג(ד), כולל המהות של אותן זכויות. לדוגמה, ישות תתאר את זכויותיה המותנות. עבור מכשירים שכפופים לזכויות קיזוז שאינן מותנות באירוע עתידי אך אינם מקיימים את הקריטריונים הנותרים בסעיף 42 לתקן חשבונאות בינלאומי 32, הישות תתאר את הסיבה (הסיבות) מדוע הקריטריונים אינם מתקיימים. עבור בטחונות פיננסיים כלשהם שהתקבלו או ששועבדו, הישות תתאר את התנאים של הסכם הבטחונות (לדוגמה, מתי הבטחונות מוגבלים).

מתן גילוי לפי סוג של מכשיר פיננסי או לפי צד שכנגד

51ב. ניתן לקבץ את הגילויים הכמותיים הנדרשים על ידי סעיף 13ג(א)-(ה) לפי סוג של מכשיר פיננסי או עסקה (לדוגמה, נגזרים, הסכמי רכישה חזרה והסכמי רכישה חזרה במהופך או הסכמי שאילת ניירות ערך והסכמי השאלת ניירות ערך).

52ב. לחלופין, ישות עשויה לקבץ את הגילויים הכמותיים הנדרשים על ידי סעיף 13ג(א)-(ג) לפי סוג של מכשיר פיננסי, ואת הגילויים הכמותיים הנדרשים לפי סעיף 13ג(ג)-(ה) לפי צד שכנגד. אם ישות מספקת את המידע הנדרש לפי צד שכנגד, הישות אינה נדרשת לזהות את הצדדים שכנגד בשמם. אולם, כינוי של צדדים שכנגד (צד שכנגד א', צד שכנגד ב', צד שכנגד ג' וכדומה) יישאר עקבי

משנה לשנה עבור השנים המוצגות בכדי לשמר השוואתיות. גילויים איכותיים יישקלו כך שמידע נוסף יינתן לגבי סוגי הצדדים שכנגד. כאשר גילוי של הסכומים בסעיף 13ג(ג)-(ה) מסופק לפי צד שכנגד, יינתן גילוי בנפרד לסכומים שהם משמעותיים בפני עצמם במונחים של סך הסכומים של הצד שכנגד והסכומים הנותרים של הצד שכנגד שאינם משמעותיים בפני עצמם יקובצו לתוך סעיף אחד.

כללי

53ב. הגילויים הספציפיים הנדרשים על ידי סעיפים 13ג-13ה הם דרישות מינימאליות. בכדי לקיים את המטרה שבסעיף 13ב ייתכן שישות תצטרך להוסיף לגילויים, גילויים (איכותיים) נוספים, בהתאם לתנאים של הסדרי המסגרת להתחשבנות נטו וההסכמים קשורים, הניתנים לאכיפה, כולל המהות של זכויות הקיזוז וההשפעה שלהן או ההשפעה הפוטנציאלית שלהן על המצב הכספי של הישות.